

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 84

F: 01 478 83 31

E: gp.ijs@gov.si

I: www.ijs.gov.si

Številka: 0610-80/2016-11

Datum: 27.10.2016

Upravna inšpektorica Inšpektorata za javni sektor izdaja na podlagi 307.f člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – v nadaljevanju ZUP), v zadevi systemskega inšpekcijskega nadzora Centra za socialno delo Slovenske Konjice, Mestni trg 18, 3210 Slovenske Konjice (v nadaljevanju CSD), ki ga zastopa direktorica ■

ZAPISNIK O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

Inšpekcijski nadzor je bil opravljen na podlagi Letnega načrta dela IJS 2016 kot sistemski nadzor nad izvajanjem določb ZUP, Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15, v nadaljevanju ZDIJZ) v delu, ki se nanaša na pristojnost upravne inšpekcije in Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13, v nadaljevanju UUP) ter materialnih predpisov (v delih, ki se nanašajo na procesne določbe za vodenje upravnih postopkov), na podlagi katerih centri za socialno delo odločajo o pravicah, obveznostih in pravnih koristih strank.

Inšpekcijski nadzor je opravila upravna inšpektorica mag. Mateja Jaklič na sedežu organa dne 10.3.2016 med 9.30 in 16.00 uro. Pri nadzoru je bila prisotna direktorica CSD ■.

Uradne osebe, ki so še sodelovale, so podajale pojasnila v okviru nadzora in naknadno še pisna pojasnila. Pri ugotovitvah pa je upravna inšpektorica smiselno upoštevala tudi *navodila in pojasnila* za izvedbo posameznih postopkov Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, kot pripravljavca predpisov, ki jih izvajajo centri za socialno delo¹.

Upravna inšpektorica je predstojnici CSD dne 28.9.2016 posredovala Osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru, št. 0610-80/2016 z dne 28.9.2016 z namenom, da se z vsebino ugotovitev predhodno seznanijo in nanj poda morebitne pripombe, pojasnila. S strani CSD je IJS dne 6.10.2016 prejel pripombe na ugotovitve o opravljenem nadzoru. Upravna inšpektorica je pripombe smiselno upoštevala, kot je to razvidno iz nadaljevanja tega zapisnika.

I. UGOTOVITVE V NADZORU NAD POSTOPANJEM NA POSAMEZNEM UPRAVNEM PODROČJU

V inšpekcijskem nadzoru je bil opravljen pregled naključno izbranih upravnih zadev na 8 upravnih področjih (od tega 21 različnih upravnih postopkov), in sicer na področju:

¹ Dokumentacija je bila pridobljena v okviru nadzora Centra za socialno delo Piran in se nanaša na vse centre za socialno delo.

1. odločanja o odvzemu otrok in oddaji v rejništvo
2. odločanja o posvojitvi otrok
3. odločanja o skrbništvu, in sicer za:
 - o za mladoletne osebe,
 - o za osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost in
 - o za poseben primer
4. odločanja o odtujitvi ali obremenitvi otrokovega premoženja
5. odločanja o pravicah invalidov
6. odločanja pravici gluhe osebe do tolmača za znakovni jezik
7. odločanja o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, in sicer za:
 - o pravico do denarne socialne pomoči
 - o pravico do kritja do polne vrednosti zdravstvenih storitev
 - o pravico do kritja prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje
 - o pravico do varstvenega dodatka,
 - o pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje,
 - o pravico do državne štipendije
 - o pravico do otroškega dodatka in znižanega plačila vrtca
 - o oprostitev plačila institucionalnega varstva
8. odločanja o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo, in sicer za:
 - o pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo, in sicer za:
 - odločanje o oprostitvi plačila prispevka za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva,
 - odločanje o pravici do materinskega nadomestila,
 - odločanje o pravici do starševskega nadomestila
 - o pravice do družinskih prejemkov, in sicer za:
 - odločanje o pravici do pomoči ob rojstvu otroka.

Kadar socialno varstveni zavodi v izvrševanju javnih pooblastil, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, postopajo po zakonu o splošnem upravnem postopku, če niso posamezna vprašanja postopka v tem ali drugem zakonu drugače urejena. (86. člen Zakona o socialnem varstvu, (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12 in 39/16, v nadaljevanju ZSV).

1. ODVZEM OTROK Z NAMESTITVIJO V REJNIŠKO DRUŽINO

1.2 Normativna ureditev

Kadar odločajo centri za socialno delo v upravnih stvareh o pravicah in koristih otroka po 120. in 121. členu Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US in 82/15 – odl. US, v nadaljevanju ZZZDR), si morajo v posebnem ugotovitvenem postopku pred odločitvijo pridobiti *mnenje strokovne komisije* in razpisati ustno obravnavo. (88. člen ZSV) Strokovno komisijo imenuje *strokovni svet* CSD, če ni z drugim zakonom določena posebna komisija. Center za socialno delo izvaja ukrepa iz 1. odstavka 120. člena ZZZDR spremlja (3. odstavek 120. člena ZZZDR).

Rejništvo je institut družinskega prava, urejen v ZZZDR, kot posebna oblika varstva otrok, ki jim je potrebna oskrba in vzgoja pri osebah, ki niso njihovi starši. ZZZDR vsebuje določbe o namenu rejništva ter o postopku odločanja centra za socialno delo o namestitvi otroka v rejniško družino. Otroka, katerega telesni in duševni razvoj je ogrožen v okolju, v katerem živi, in ki iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših, center za socialno delo odda v rejništvo (1. odstavek 157. člena ZZZDR). Privoljenje staršev za oddajo otroka v rejništvo ni potrebno, če je bil otrok staršem *odvzet* (158. člen ZZZDR).

Samo *izvajanje rejniške dejavnosti* pa je predmet posebnega zakonskega urejanja v Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti (Uradni list RS, št. 110/02, 56/06-odločba Ustavnega sodišča RS, 114/06-ZUTPG, 71/08-ZUTPG-A, 109/12-ZIRD-A; v nadaljevanju: ZIRD). Ta zakon ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, postopek pridobitve dovoljenja za izvajanje te dejavnosti, način izvajanja rejniške dejavnosti, način in njeno financiranje ter nekatera druga vprašanja, povezana z izvajanjem rejniške dejavnosti.

1. 2 Zadeva št. 1203-15/2012

Uvodoma upravna inšpektorica izpostavlja, da je bila v zadevi izdana tudi sodba Upravnega sodišča RS, št. IV U 262/2014-10 z dne 19. 3. 2015, iz katere med drugim izhaja, da v predmetnem postopku ni bilo ugotovljenih procesnih napak, ne glede na to pa je bila predmetna zadeva v procesnem delu pregledana. Upravna inšpektorica ugotavlja, da je postopek glede na časovno dinamiko dela uradnih oseb sicer potekal kontinuirano, z upoštevanjem rokov za opravo posameznih procesnih dejanj, niso pa bila opravljena vsa procesna dejanja ustrezno, zaradi česar je posledično v postopku prišlo tudi do kršenja načela ekonomičnosti postopka.

V zadevi se nahajajo dokumenti, iz katerih izhaja, da je CSD v okviru opravljanja strokovnih nalog spremljal dogajanje v družini ■ od leta 2012.

1. Dne 21. 6. 2013 je CSD vabil mati ■ k organu z namenom seznanitve z mnenjem in sklepi *multidisciplinarnega tima*² CSD, ki se je sestal dne 20. 6. 2013.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da na vabilu ni navedene odredbe o vročanju, kar predstavlja kršitev določb 1. odstavka 169. člena UUP³.
2. Dne 5. 7. 2013 je CSD ■ seznanil z namenom odvzema ■ na podlagi sklepa strokovnega sveta z dne 2.7.2013 in ji dal možnost, da se o tem izjavi ■ se s tem ni strinjala.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da takšno mnenje lahko poda le Strokovna komisija iz 88. člena ZSV⁴, ki jo imenuje Strokovni svet⁵, ne more pa mnenja dati Strokovni svet.

CSD je v pripombah pojasnil, da je bila mati ■ seznanjena s sklepi multidisciplinarnega tima in ne strokovnega sveta. K pripombam je posredovala kopijo zapisnika št. Št. 1203-8/2013 z dne 5.7.2013.

Upravna inšpektorica je pri pregledu zadeve ugotovila, da je iz predmetnega zapisnika sicer razvidno, da je bila mati seznanjena z mnenjem *multidisciplinarnega tima*, vendar v zapisniku ni navedena številka in datum izdaje navedenega mnenja. V zadevi pa se nahaja Zapisnik strokovnega sveta, št. 1203.8/2013 z dne 2.7.2013, ki je sprejel sklep, da se ■ odvzamejo ■ mladoletni otroci, da se ■ ponudi pomoč v obliki storitve »pomoč družini na dom«, da se ■ seznanijo s sklepi strokovnega sveta. Takšne sklepe pa Strokovni svet ni pristojen sprejemati. Strokovni svet zgolj imenuje Strokovno komisijo in ji naloži naloge, ki jih mora v določenem primeru opraviti.

3. CSD je s sklepom št. 1203-8/2013 z dne 7. 8. 2013 imenoval izvedenca klinične psihologije, ki ga je predlagala ■., dne 8. 8. 2013 pa izdal nalog izvedencu.
 - V uvodu sklepa je odveč navedena pravna podlaga 226. člena ZUP, neustrezno oziroma pomanjkljivo pa je navedeno tudi, v kateri upravni zadevi se izdaja sklep (predmet postopka), kar predstavlja nedosledno izvedbo 1. odstavka 212. člena ZUP.⁶

² Že multidisciplinarni tim je sklenil, da se začne postopek odvzema otroka.

³ Javni uslužbenec, ki je pripravil dokument za odpremo, je ne glede na to, kdo je dokument podpisal, dolžan dati glavni pisarni natančno pisarniško odredbo, na kateri naslov ali naslove je treba dokument odposlati, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument odpošlje.

⁴ Kadar odločajo centri za socialno delo v upravnih stvareh o pravicah in koristih otroka po 105., 106., 114., 120. in 121. členu zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list SRS, št. 15/76 in 1/89), si morajo v posebnem ugotovitvenem postopku pred odločitvijo pridobiti mnenje strokovne komisije in razpisati ustno obravnavo. Strokovno komisijo iz prejšnjega odstavka imenuje strokovni svet centra za socialno delo, če ni z drugim zakonom določena posebna komisija.

⁵ Glej Statut CSD Slovenske Konjice, člen 31.

⁶ Predmet postopka je npr. v upravni zadevi odvzema mladoletnih otrok materi ... in

- Izrek sklepa je pomanjkljiv, saj v njem niso navedene naloge izvedenca in rok za njihovo izvedbo, kar predstavlja kršitev 1. odstavka 193. člena ZUP⁷. Uradna oseba določi vsebino in obseg nalog izvedenca že v sklepu o njegovem imenovanju, vendar to ponovi na začetku dokazovanja z izvedenci, t.j. pred zaslišanjem na ustni obravnavi. Hkrati izvedenca opozori na dolžnost, da svoje delo opravi nepristransko, natančno in po resnici, po pravilih znanosti in stroke, ki ji pripada.⁸ Zato tudi ni ustrezen izrek v drugem odstavku, ki vsebuje navedbo da »bo izvedencu izdan nalog z naročilom, o katerih dejstvih naj poda izvid in mnenje in bo posredovan skupaj z dokumentom pred začetkom dokazovanja z izvedencem.« Za takšno navedbo ni pravne podlage. Kot že prej pojasnjeno - naloge izvedencu morajo biti navedene v sklepu o imenovanju le-tega in določen rok za njihovo izvedbo. Pri odredbi o vročitvi ni jasno, zakaj je sklep vročen tudi ■ (oziroma ne tudi očetom drugih otrok⁹). Bistveno za upravni postopek je namreč tudi ugotovitev organa, kdo sploh so stranke postopka. Odločba (enako sklep), izdana v upravnem postopku, namreč pravno učinkuje šele potem, ko je vročena stranki. CSD pojasni, da je bil sklep o imenovanju izvedenca poleg mame vročen tudi ■, ker je bilo izvedenki naloženo, da poda mnenje o funkcioniranju družine ■ o adekvatnosti in kapacitetah matere in očeta ter njihovih starševskih vlogah. ■.
- Upravna inšpektorica v skladu s svojimi pristojnostmi zgolj opozarja, da mora organ ves čas postopka po uradni dolžnosti paziti na drugi odstavek 42. člena ZUP¹⁰, 44. člen ZUP¹¹ ter 9. člen ZUP¹². Kršitev navedenih določb namreč predstavlja bistveno kršitev pravil upravnega postopka (2. odstavek 237. člen ZUP)¹³. Zato je tudi vročanje eno ključnih materialnih dejanj postopka, saj mora biti stranka postopka seznanjena s potekom postopka in z odločitvijo organa, ki je vodil postopek.¹⁴ 87. člen ZUP določa, da se morajo odločbe in sklepi ter drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok, vročiti osebno tistemu, kateremu so namenjeni, pri čemer se za osebno vročitev šteje tudi vročitev v skladu s 86. členom tega zakona.¹⁵ Pri tem upravna inšpektorica izpostavlja pomen odredb o načinu vročanja (določbe 83. člena ZUP). Vročitev ima namreč pomembne pravne posledice za sam dokument, ki se mora vročiti, za organ, ki je dokument izdal, in za tistega, ki mu je dokument vročen. Potrebno je namreč razlikovati med tem, ali gre za stranko postopka, ali za druge pravne ali fizične osebe, ki se jim določen dokument (na podlagi materialnega predpisa) zgolj pošlje v vednost (navadno). Nadalje je tudi navedba pisarniške odredbe *dokument tu* povsem neustrezna in odveč, saj se morajo dokumenti, ki so nastali pri delu organa, hraniti pri organu.¹⁶ Javni uslužbenec mora glavni

⁷ Pred začetkom dokazovanja z izvedenci uradna oseba, ki vodi postopek, izvedencu naroči, o katerih dejstvih naj poda izvid in mnenje ter ga opozori na posledice krive izpovedbe.

⁸ Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP): s komentarjem, T. Jerovšek et al., Ljubljana: Nebra, 2004, str. 182.

⁹ Npr. Iz zadeve ni jasno, ali upravni organ priznava očetom ostalih otrok, ki so prav tako v postopku odvzema, status stranke ali ne?

¹⁰ Določa, da so stranke v upravnem postopku lahko tudi drugi, če so nosilci pravic in obveznosti, o katerih se odloča v upravnem postopku.

¹¹ Določa, da mora organ ves čas med postopkom po uradni dolžnosti skrbeti za to, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih pravice ali pravne koristi bi lahko vplivala odločba.

¹² Določa, da preden se izda odločba, je treba stranki dati možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločbo (zaslišanje stranke). Tretji odstavek 9. člena ZUP določa, da organ svoje odločbe ne sme opreti na dejstva, glede katerih vsem strankam ni bila dana možnost, da se o njih izjavijo, razen v primerih, določenih z zakonom.

¹³ Za bistveno kršitev pravil postopka se v vsakem primeru šteje, če osebi, ki bi morala biti udeležena kot stranka v postopku, ta možnost ni bila dana, pa ne gre za primer iz drugega odstavka 229. člena in če stranki ni bila dana možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe.

¹⁴ Seznanitev s potekom in zaključkom postopka, kot nujen element komunikacije med upravnim organom in drugimi udeleženi v postopku, se praviloma zagotovi z vročitvijo dokumentov naslovniku (Komentar ZUP, Jerovšek et al., str. 125).

¹⁵ Osebno vročanje je obvezno tedaj, ko s prejemom dokumenta začne teči rok za pravno sredstvo, oziroma kadar z dnom vročitve za naslovnika nastane obveznost nekaj storiti ali dopustiti, oziroma ko s prejemom dokumenta naslovnik pridobi določeno pravico in za njeno izvrševanje začne teči določen rok s prejemom dokumenta. Dokumente, katerih vročitev ne povzroči zgoraj navedenih posledic, ni potrebno vročati osebno, temveč po predpisih o poštnih storitvah. (Komentar ZUP, Jerovšek et al., str. 133)

¹⁶ 2. odstavek 169. člena UUP.

pisarni zgolj odrediti, na kateri naslov ali naslove je treba dokument *odposlati*, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument *odpošlje*¹⁷.

4. CSD je izdal nalog izvedencu Nalog izvedencu št. 1203-8/2013 z dne 8.8.2013, s katerim je s sklepom št. 1203-8/2013 z dne 7.8.2013 imenovani izvedenki naložil konkretne naloge. V uvod je navedel pravne podlage za njegovo izdajo, in sicer 193. in 3. odstavek 194. člena ZUP.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da za njegovo izdajo ni pravne podlage, zato so tudi v uvodu naloga navedene pravne podlage, neustrezne. Kot že ugotovljeno zgoraj, se morajo naloge izvedencu v skladu z določbami 189. člena ZUP ter 193. in 194. člena ZUP naložiti s sklepom o imenovanju izvedenca.
 - Iz pisarniške odredbe o vročitvi izhaja, da je bil ta vročen zgolj izvedenki. Glede na to, da morajo biti naloge izvedenca vsebovane v sklepu, sklep pa vročen strankam postopka (najmanj materi otrok v postopku odvzema), je tudi v tem delu postopanje CSD neustrezno in v nasprotju z določili ZUP o vročanju¹⁸.
5. Dne 12.12.2013 je CSD izdal *začasno* odločbo o odvzemu ■■■ in začasni namestitvi ■■■ v družino ■■■
6. CSD je na podlagi dokumentacije, s katero v zadevi razpolaga, ocenil, da je neogibno potrebno, da se pred koncem postopka izda začasna odločba¹⁹ št. 1203-8/2013-7 z dne 12.12.2013, s katero se začasno uredijo posamezna vprašanja ali razmerja zaradi takojšnje zaščite ■■■ in je zato na podlagi 120. člena ZZZDR odločil, da se ■■■ odvzame ■■■ ter da v vzgojo in varstvo drugi osebi. V prvi točki izreka je CSD odločil, da se ■■■ odvzame ■■■; v drugi točki je odločil, da bo takoj po odvzemu začasno nameščen v družino ■■■; v tretji točki izreka, da se bo odvzem izvršil dne 13.12.2013 in da bodo izvršbo opravile strokovne delavke CSD²⁰; v četrti točki, da je ■■■ v roku enega tedna od odvzema v času uradnih ur izročiti strokovni delavki na CSD zdravstveno kartico, osebne dokumente in oblačila za ■■■; v peti točki, da pritožba zoper to odločbo ne zadrži njene izvršitve ter da se odločba izvrši takoj²¹; v šesti točki, da začasna odločba velja do izdaje nove odločbe v tej upravni zadevi; v sedmi točki, da v tem postopku ni bilo stroškov postopka.
 - Izrek je sam s seboj v nasprotju, saj v 3. točki izrek določa, da se bo *odvzem izvršil dne 13.12.2013*, v 5. točki pa, da se *odločba izvrši takoj*, izdana pa je bila dne 12.12.2013 in kot izhaja iz vročilnice, istega dne vročena ■■■. Rok namestitve v družino »po odvzemu« ni jasen in določen. Izrek mora biti jasen in posledično tudi v izreku postavljeni roki za opravo posameznih dejanj. Pravilneje bi bilo navesti »takoj z dnem vročitve te odločbe«. Rok se namreč lahko vedno določi le od vročitve odločbe dalje (lahko isti dan), ne pa "takoj" (po izdaji) ali glede na drug dejavnik, ki lahko nastopi pred vročitvijo²². V odločbi se sicer lahko navede rok »takoj«, vendar je treba poudariti, da odločba postane tudi v tem primeru izvršljiva šele z vročitvijo stranki (drugi odstavek 224. člena ZUP), saj je vročitev pogoj za nastanek pravnih posledic. Izrek je namreč edini izvršljivi del odločbe. Upravna inšpektorica zato še posebej izpostavlja pomen

¹⁷ 1. odstavek 169. člena UUP.

¹⁸ Glej določbe 87. člena ZUP.

¹⁹ V skladu s prvim odstavkom 221. člena ZUP omogoča izdajo začasnih odločbe, če je neogibno potrebno, da se pred koncem postopka izda odločba, s katero se začasno uredijo posamezna vprašanja ali razmerja. Taka odločba se izda na podlagi podatkov, ki obstajajo v času izdaje. Z odločbo, ki se izda o glavni stvari po končanem postopku, se razveljavi začasna odločba, ki je bila izdana med postopkom (tretji odstavek 221. člena ZUP).

²⁰ Tretji odstavek 290. člena ZUP določa, da če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, ki jih ni mogoče odlašati, pritožba pa ne zadrži izvršitve, se lahko ugotovi izvršljivost odločbe in določi način izvršbe v izreku odločbe, ki naj se izvrši.

²¹ CSD je v obrazložitvi odločbe to odločitev utemeljil z 2. odstavkom 236. člena ZUP, ki določa, da se izjemoma lahko izvrši odločba, zoper katero pritožbeni rok še teče, in odločba, zoper katero je vložena pritožba, če zakon tako določa, če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, s katerimi ni mogoče odlašati (4. točka prvega odstavka 144. člena tega zakona) ali če bi zaradi odložitve izvršbe nastala za kakšno stranko nepopravljiva škoda. V zadnjem primeru se od stranke, v katere korist se opravi izvršba, lahko zahteva primerno zavarovanje in to zavarovanje postavi kot pogoj za izvršbo.

²² Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP): s komentarjem, T. Jerovšek et al., Ljubljana: Nebra, 2004, str. 198.

izreka upravne odločbe, saj je izrek najpomembnejši del odločbe, ker se edino z izrekom določajo pravice in obveznosti strank, in med vsemi sestavnimi deli odločbe izrek edini pridobi status dokončnosti, pravnomočnosti in izvršljivosti²³.

- Obrazložitev 5. točke izreka je v odločbi vsebovana, vendar je po oceni upravne inšpektorice, glede na težo odločitve oziroma njenih posledic, ta obrazložitev presplošna, saj bi morali biti razlogi, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo odločitev na podlagi 2. odstavka 236. člena ZUP, utemeljeni s konkretnim primerom.
- Odredba o vročitvi ■ pod 2. točko ne vsebuje odredbe o načinu vročitve. Iz odločbe izhaja, da je bilo v upravnem postopku v 2. točki izreka odločbe odločeno tudi o obveznosti ■ («da bo ■ ■ takoj po odvzemu začasno nameščen v družino ■.»), iz odredbe o vročitvi pa ni razvidno, na kakšen način je bila odločba ■ vročena (pravilno bi bilo osebno, t.j. na podlagi 87. člena ZUP). Ker se v zadevi ne nahajajo povratnice, ki bi dokazovale, da ji je bila odločba vročena na podlagi 87. člena ZUP, zgolj na podlagi dokumentacije ni mogoče ugotoviti, ali ji je bila odločba sploh vročena. Ob tem upravna inšpektorica opozarja, da v kolikor odločba ni bila stranki vročena, gre za kršitev pravic strank v postopku²⁴.
- Navajanje pisarniške odredbe pod 3. točko »dokument, tu« pa je neustrezno, saj se dokumenti, ki so nastali pri delu organa, hranijo v izvorniku v skladu z določili 2. odstavka 169. člena UUP.

7. Dne 17.12.2013 je CSD povabil stranke na ustno obravnavo v zadevi odvzema ■.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je v uvodu neustrezno navedena upravna zadeva – gre namreč za upravno zadevo *odvzema ■ in oddaje v rejniško družino* in ne za upravno zadevo »■...«²⁵ V vabilu ni navedeno s katerimi listinami se lahko seznanijo vabljeni (npr. z izvedeniškim mnenjem) in kakšno dejanje se bo na naroku opravilo (npr. seznanitev z izvedeniškim mnenjem), kar predstavlja kršitev določb 158. člena ZUP.
- Odredba o vročanju »predstavnici komisije« je glede na določbo 169. člena UUP pomanjkljiva, saj ni navedeno, kateri osebi in na kateri naslov se vroča, niti ni navedenega načina vročitve, kar predstavlja kršitev določb 1. odstavka 169. člena UUP, odveč pa je tudi pisarniška navedba »dokument, tu«, glede na določbe 2. odstavka 169. člena UUP.

8. Zoper odločbo 1203-8/2013-7 z dne 12.12.2013 se je mati pritožila dne 30.12.2013. CSD je pritožbo z dopisom odstopil v reševanje drugostopenjskemu organu dne 13.1.2014.

9. Dne 10.1.2014 je bila izvedena ustna obravnavo, ki so se je udeležili ■. in uradne osebe CSD.

10. Dne 13.1.2014 je bila izdelana strokovna ocena ogroženosti.

11. Dne 15.1.2014 je CSD izdal sklep, s katerim je ugodil dokaznim predlogom stranke in izvedenki naložil, da dopolni mnenje. V drugi točki izreka pa, da v tem postopku ni bilo stroškov.

- Za izdajo navedenega akta ni pravne podlage, zato so tudi v uvodu sklepa navedene pravne podlage neustrezne. Zaradi izdaje pomanjkljivega sklepa o imenovanju izvedenca (brez navedenih nalog izvedenca) ter kasneje izdanega t.i. *naloga izvedencu*, ki je bil vročen le izvedenki, so bila storjena neustrezna procesna dejanja uradne osebe, posledično pa se je podaljšal tudi čas izvedbe

²³ Primerjaj 2. odstavek 225. člena ZUP.

²⁴ V tem primeru bi lahko bili podani elementi izpodbojnosti odločbe s pritožbo, na podlagi 9. točke 260. člena ZUP pa je to tudi razlog za obnovo postopka. Na podlagi prvega odstavka 261. člena ZUP lahko obnovo upravnega postopka predlaga stranka, lahko pa obnovo postopka po uradni dolžnosti uvede organ, ki je izdal odločbo, na katero se obnovitveni razlog nanaša.

²⁵ Glej 2. člen ZUP.

upravnega postopka. Na naroku ustne obravnave, kjer je bilo predstavljeno izvedeniško mnenje, je bilo sklenjeno, da bo potrebno naloge izvedenca dopolniti, kar pa se ne bi zgodilo oziroma bi se lahko *saniralo* prej, v kolikor bi bile naloge izvedenca navedene v sklepu o imenovanju izvedenca, ta pa bi bil vročen vsem strankam²⁶. Na ustni obravnavi dne 10.1.2014 je namreč stranka zahtevala dopolnitev izvedeniškega mnenja, s konkretizacijo zahtevanih dopolnitev. Uradna oseba o predlogu ni odločila na ustni obravnavi, kar bi lahko storila in to zapisala v zapisnik²⁷, temveč je o tem izdala poseben pisni sklep. Po mnenju upravne inšpektorice bi morala uradna oseba (glede na to, da je iz dokumentacije razvidno, da gre za pisno izvedeniško mnenje) v tem primeru postopati po 3. odstavku 194. člena ZUP, ki določa, da če gre za bolj zahtevno izvedensko delo, uradna oseba, ki vodi postopek, naroči izvedencu (s sklepom o imenovanju!), naj pripravi pisen izvid in mnenje. V tem primeru je potrebno vročiti izvid in mnenje strankam pred narokom, na katerem se bosta obravnavala, kar v konkretnem primeru, ni bilo storjeno. Zaradi pomanjkljivo izpeljanega procesnega dejanja glede imenovanja izvedenca in dodelitvijo nalog izvedencu so posledično v postopku nastajala neustrezna procesna dejanja v zvezi z imenovanjem izvedenca oziroma dodelitvijo nalog izvedencu, s tem pa so nastajale tudi kršitve načela ekonomičnosti postopka.

- Upravna inšpektorica ugotavlja tudi, da je bil predmetni sklep vročen več osebam osebno, na podlagi določb 87. člena ZUP, kot npr. sklep imenovanju izvedenca in nalog izvedencu, ki je bil vročen osebno le nekaterim osebam. Upravna inšpektorica ponovno poudarja, da mora CSD ves čas postopka ravnati v skladu z določili 7. člena ZUP, kar pa v konkretnem primeru, glede na potek postopka, ni bilo storjeno in je s tem CSD kršil načelo varstva pravic strank in javnih koristi, saj se vse stranke niso mogle seznaniti z vsebino vseh izdanih dokumentov.

12. Dne 15.1.2014 je CSD izdal še en sklep št. 1203-8/2013-7 z dne 15.1.2014, s katerim je odločil, da se zahtevku stranke za ■, ■, ne ugoditi.

- Tovrstno postopanje CSD upravna inšpektorica ocenjuje kot povsem neustrezno. O takšnih predlogih se ne odloča s procesnimi sklepi, ampak, se ta dejanja ustrezno evidentirajo in tudi zapišejo v zapisnikih v okviru izvedenih dejanj postopka, potem pa se le-ta uvrstijo v obrazložitev odločbe, kjer se uradna oseba v okviru presoje prejetih pobud za izvedbo dokazov, opredeli do ponujenih predlogov za izvedbo dokazov (kot je bilo že pojasnjeno v 11. točki).

13. Direktorica CSD je izdala sklep²⁸ št. 1203-8/2013 z dne 4.3.2014 o imenovanju strokovne komisije za podajo mnenja, ki je potrebno za odločanje o odvzemu mladoletnih otrok in oddaje otrok v vzgojo in varstvo drugi osebi, izdala dne 4.3.2014.

- Iz uvoda sklepa je razvidno, da je izdan na podlagi 88. člena ZSV, ni pa iz uvoda razvidno, kateri organ izdaja sklep, v kateri upravni zadevi ter način uvedbe postopka, zato upravna inšpektorica opozarja na kršitev prvega odstavka 212. člena ZUP²⁹.
- Iz vsebine izreka je razvidno; da vsebuje odločitev o poimenski sestavi strokovne komisije za podajo mnenja v tej konkretni zadevi, da je komisiji naloženo, da mora pripraviti mnenje v konkretni zadevi odvzema mladoletnih

²⁶ Vročitev naloga na podlagi 229. člena ZUP.

²⁷ Izjave strank, prič, izvedencev in drugih udeležencev v postopku, ki so pomembne za odločitev, se zapišejo v zapisnik dobesedno v prvi osebi. V zapisnik se vpišejo tudi vsi sklepi, ki se izdajo med dejanjem. (3. odstavek 76. člena ZUP).

²⁸ Določbe o pisni izdelavi odločbe veljajo smiselno tudi za izdelavo pisnih sklepov. - glej Androjna in Kerševan. Upravno procesno pravo: upravni postopek in upravni spor. GV Založba, Ljubljana, 2006, str. 433.

²⁹ Prvi odstavek 212. člena ZUP določa, da uvod odločbe obsega: ime organa, ki odločbo izdaja, predpis o njegovi pristojnosti, način uvedbe postopka, osebno ime stranke in njenega morebitnega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca ter na kratko označeno zadevo, za katero gre v postopku. Določbe o pisni izdelavi odločbe veljajo smiselno tudi za izdelavo pisnih sklepov.

otrok in oddaje otrok v vzgojo in varstvo drugi osebi. Upravna inšpektorica ugotavlja, da je CSD kršil določbo drugega odstavka 227. člena ZUP, ker ni določil roka za izdelavo mnenja strokovne komisije³⁰.

- V izdanem sklepu ni opredeljene pisarniške odredbe o vročitvi, kar predstavlja kršitev določb 1. odstavka 169. člena UUP³¹.

14. Dne 18.3.2014 je strokovna komisija CSD izdala Zapisnik seje strokovne komisije št. 1203-8/2013, ki je podala Strokovno mnenje, iz katerega je razvidno, da ocenjuje, da je ukrep odvzema [redacted] ustrezen.

- Po oceni upravne inšpektorice bi morala biti Strokovna komisija na podlagi določb 88. člena ZSV imenovana že prej, in sicer dne 20.6.2013, ko je bilo izdelano mnenje t.i. *multidisciplinarnega tima*. Po oceni upravne inšpektorice pa je postopek, glede na kronološki potek, trajal predlogo. Sklep na podlagi 88. člena ZSV bi bil lahko izdan že veliko prej.

Direktorica CSD pojasni, da Strokovna komisija ni bila imenovana takoj po izdelanem mnenju multidisciplinarnega tima, ker je bilo podano mnenje, da se pred odločitvijo o odvzemu pridobi še mnenje izvedenke.

- Upravna inšpektorica v izogib posegu v samostojnost uradnih oseb pri izvajanju dokazov in kot pojasnilo na gornji očitek zgolj opozarja, da o tem, ali bo pridobljeno mnenje izvedenca, res odloča uradna oseba, ki vodi postopek, pri čemer pa mora uradna oseba pred odločitvijo o postavitvi izvedenca poleg temeljnega načela materialne resnice, po katerem je treba merodajna dejstva primera ugotoviti z gotovostjo, upoštevati tudi načelo ekonomičnosti, po katerem je potrebno postopek voditi s čim manjšimi stroški (8. in 14. člen ZUP) in potrebo po specifičnem znanju.

15. Dne 18.3.2014 je bilo izdelano Strokovno mnenje strokovne komisije.

16. Dne 27.3.2014 je bila ponovno izvedena ustna obravnava, na kateri so se navzoči seznanili z dokumentacijo, mnenjem strokovne komisije, [redacted] pa je bila dana tudi možnost, da se izjavi o predstavljenih dokazih in mnenjih. Sestavljen je bil tudi zapisnik o ustni obravnavi št. 1203-8/2013 z dne 27.3.2014. V zapisniku je naveden sklep, katerega uvod vsebuje navedbo pravne podlage - 165. člen ZUP, in v nadaljevanju: »1. Zavrne se predlog [redacted] [redacted] za izvedbo dokaza z novim izvedencem in drugih dokaznih predlogov, ki so pisno navedeni. 2. Zavrne se predlog [redacted] za izvedbo dokaza z novim izvedencem.... Posebna pritožba zoper ta sklep ni dovoljena. Ta sklep je dovoljeno izpodbijati s pritožbo zoper odločbo o glavni stvari.«

- V zapisniku so navedene izjave odsotnih vabljenih strank, ni pa navedeno, v katerem dokumentu so te izjave zapisane (npr. izjava na zapisnik, št. *** z dne ***), niti ni navedenih *dodatnih dokaznih predlogov*, ki se v zapisniku pavšalno omenjajo, kar predstavlja kršitev 2. odstavka 76. člena ZUP³². Nadalje izjave strank oziroma drugih udeležencev v postopku niso navedene v prvi osebi niti pod izjavami ni podpisana, kar predstavlja kršitev 3. odstavka 76. člena ZUP³³ in 2. odstavka 78. člena ZUP.³⁴ Upravna inšpektorica ugotavlja, da je sicer pravilno, da je se je uradna oseba o ponujenih dokazih opredelila in sprejela sklep oziroma odločitev do ponujenih dokazov, ter to zapisala v zapisniku, vendar pravne podlage za zapis navedenega sklepa ne predstavlja 165. člen ZUP, ampak določbe 3. odstavka 76. člena ZUP. Tovrstni sklepi se ne

³⁰ Drugi odstavek 227. člena ZUP določa, da če se s sklepom naloži kakšno dejanje, se določi tudi rok, v katerem ga je treba opraviti.

³¹ Prvi odstavek 169. člena UUP določa, da javni uslužbenec, ki je pripravil dokument za odpremo, je ne glede na to, kdo je dokument podpisal, dolžan dati glavni pisarni natančno pisarniško odredbo, na kateri naslov ali naslove je treba dokument odposlati, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument odpošlje.

³² V zapisniku se navedejo vse listine in drugi dokazi, ki so bili v kakršenkoli namen uporabljeni pri dejanju.

³³ Izjave strank, prič, izvedencev in drugih udeležencev v postopku, ki so pomembne za odločitev, se zapišejo v zapisnik dobesedno v prvi osebi. V zapisnik se vpišejo tudi vsi sklepi, ki se izdajo med dejanjem.

³⁴ Če obsega zapisnik zaslišanje več oseb, se podpiše vsaka od njih pod tistim delom zapisnika, kjer je zapisana njena izjava. – 2. odstavek 78. člena ZUP.

oblikujejo, kot »klasični« sklepi, ampak se zapišejo s preprostimi besedami in v obliki izreka, kot v klasičnem sklepu ali odločbi.

17. Dne 22.4.2016 je CSD izdal odločbo št. 1203-8/2013-7 z dne 22.4.2014 o odvzemu ■■■ ter njuni namestitvi v *rejniško družino* ■■■ Zoper odločbo se je pritožila ■■■ dne 8.5.2014. CSD je posredoval pritožbo v odločbi navedenim strankam dne 13.5.2014, da se v roku 8 dni o njej izrečejo. Ker se v določenem roku stranke o njej niso izrekle, je CSD dne 23.5.2015 odstopil pritožbo v reševanje drugostopenjskemu organu. S predmetno odločbo je CSD po uradni dolžnosti odločil: da se ■■■ odzameta ■■■ in namestita v rejniško družino ■■■; da je ■■■ dolžna pripeljati dne 28.4.2014 ob 13. uri ■■■ na CSD z osebniimi dokumenti; da je ■■■ dolžna dne 28.4.2014 izročiti strokovni delavki CSD zdravstveno izkaznico in osebne dokumente za ■■■; da je ■■■ dolžna ■■■ pripeljati na CSD po vročitvi odločbe; da se s to odločbo razveljavi začasna odločba št. 1203-8/2013-7 z dne 12.12.2013; da pritožba ne zadrži izvršitve³⁵ in da v postopku ni bilo stroškov.

- V uvodu odločbe je navedenih več pravnih podlag za njeno izdajo (10.b, člen, 120., 1. odstavek 157. člena in 158. člen ZZZDR), ki pa glede na konkreten primer ne predstavljajo pravnih podlag, ki bi jih bilo potrebno navesti v uvodu odločbe. Upravna inšpektorica pojasnjuje, da je v uvodu potrebno navajati predpis o pristojnosti organa³⁶. Po mnenju upravne inšpektorice je to le *120. in 1. odstavek 157. člena* ³⁷ ZZZDR. Navajanje ostalih pravnih podlag pa ni potrebno.
- Iz zadeve izhaja, da so v postopku nastali stroški (stroški izvedenca), o njih pa ni bilo odločeno, kar predstavlja kršitev določb 118. člena ZUP.
- CSD je odredil osebno vročitev odločbe stranki ■■■ in njenemu pooblaščenca (odvetniku), pri čemer gre za kršitve določb 1. odstavka 88. člena ZUP, saj se stranki ne vroča dokumentov, če ima ta pooblaščenca.³⁸ Nadalje je odredil osebno vročitev odločbe tudi: ■■■ ki pa so dejansko ■■■. S tem, ko jim je bila odločba vročena, jim je bila priznana lastnost strank v postopku, vendar glede na to, da ne gre za odločitev o odvzemu ■■■, ampak samo za nekatere, je bila takšna odločitev nepravilna, saj se v teh postopkih ni odločalo o odvzemu ■■■, zato jim položaja stranke ni bilo potrebno priznati.
- Nadalje upravna inšpektorica ugotavlja, da odločba sploh ni bila vročena rejnici, kar predstavlja kršitev določb 44. člena ZUP (in 42. člena ZUP), torej katerim osebam je sploh bila priznana lastnost stranke. Upravna inšpektorica namreč ugotavlja, da je bilo v upravnem postopku v 2. točki izreka odločbe odločeno o obveznosti ■■■ (da se ■■■ v njeno rejniško družino). Pri pregledu dokumentacije je upravna inšpektorica sicer ugotovila, da obstajajo dokumenti, iz katerih izhaja, da bi položaj stranskega udeleženca pripadal tudi ■■■ (npr.: CSD dne 26.3.2014 seznanil rejnico ■■■ o tem, da se išče rejniška družina za ■■■ (zapis pogovora št. 1203-15/2014 (09)), dne izdelal zapisnik št. 1203-15/2014 809)/4 z dne 7.4.2014 o strinjanju vabljenе rejnice ■■■ z namestitvijo ■■■ in ■■■ v njeno družino ter kopija odločbe št. 1203-8/2013-7 z dne 22.4.2014, ki pa so vsebovani v drugi zadevi s št. 1203-15/2014.) Upravna inšpektorica ugotavlja, da pri v zadevi št. 1203-15/2014 ni navedene povezave na zadevo št. 1203-8/2013, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 134. člena UUP, ki določa, da se v evidenco o vsaki zadevi (med drugim) vpiše tudi zveza, če obstaja. Tako nepopolno evidentiranje pa ne daje popolnega pregleda nad potekom konkretnega postopka, s tem pa organ ne omogoča sledljivosti dokumentov in s tem ažurnega pregleda poslovanja organa. Zato tudi dokumentacija konkretne zadeve daje videz, da ■■■ CSD lastnosti stranke ni priznal oziroma je ni vključil v postopek. Upravna inšpektorica ocenjuje, da bi ■■■ moral CSD vročiti odločbo in to navesti v pisarniški odredbi o vročitvi.

³⁵ Odločitev, da pritožba ne zadrži izvršitve, je utemeljena v obrazložitvi odločbe z 2. odstavkom 236. člena ZUP.

³⁶ glej ZUP s komentarjem. Inštitut za javno upravo, Ljubljana, 2004.

³⁷ Center za socialno delo odda v rejništvo otroka, ki nima svoje družine, otroka, ki iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših ali otroka, katerega telesni in duševni razvoj je ogrožen v okolju, v katerem živi.

³⁸ Kadar ima stranka zakonitega zastopnika ali pooblaščenca, se vroča njemu.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da na odločbi ni odtisnjene štampljke o dokončnosti in pravnomočnosti, kar predstavlja kršitev 5. odstavka 183. člena UUP³⁹.
 - Prav tako upravna inšpektorica ugotavlja, da status zadeve ni ustrezno zaključen, t.j. kot rešena zadeva, kar predstavlja kršitev določb 144. člena UUP⁴⁰.
18. Drugostopenjski organ je z odločbo z dne 17.9.2014, pritožbo ■ zoper začasno odločbo z dne 12.12.2013 zavrnil. CSD je vročil odločbo stranki z dopisom z dne 24.9.2014.
19. Drugostopenjski organ je z odločbo z dne 6.11.2014 pritožbo ■ zoper odločbo z dne 22.4.2014 zavrnil. V zadevi je bil sprožen upravni spor, v katerem je Upravno sodišče RS s sodbo IV U 262/2014-10 z dne 19.3.2015 tožbo stranke zavrnilo.
20. CSD je po uradni dolžnosti uvedel postopek odvzema ■. V skladu z določili 1. odstavka 127. člena ZUP se upravni postopek po uradni dolžnosti začne, ko opravi pristojni organ v ta namen kakršnokoli dejanje.
- Iz dokumentacije zadeve izhaja, da je CSD upravni postopek uvedel z vabilom ■ k seznanitvi z mnenjem in sklepom *multidisciplinarnega tima* CSD z dne 20.6.2013, o zadevi pa odločil dne 22.4.2014, kar pomeni, da odločba ni bila izdana v instruktorskem roku iz 222. člena ZUP, na kar so vplivala tudi neustrezna procesna dejanja in kršitev načela ekonomičnosti postopka.

2. POSVOJITEV

2.1 Normativni del

V posvojitve se sme dati samo otrok, čigar starši so neznani ali že leto dni neznanega bivališča ali če so privolili pred pristojnim organom, da dajo otroka v posvojitev. Posvojitev je možna po preteku enega leta od izpolnitve prej navedenega pogoja, izjemoma pa je možna tudi pred potekom tega roka, če center za socialno delo ugotovi, da bi bilo to v korist otroka. (141. člen ZZZDR)

Posvojitev začne center za socialno delo po uradni dolžnosti ali na predlog bodočega posvojitelja. V postopku za posvojitev se morajo priskrbeti izpiski iz rojstnih matičnih knjig in druge ustrezne listine za posvojitelja in posvojenca ter ugotoviti, da bodočemu posvojitelju ni bila odvzeta roditeljska pravica. Preden center za socialno delo odloči o posvojitvi, mora zaslišati polnoletne brate in sestre, stare starše oziroma če ti niso živi, strice in tete otroka, čigar starši so neznanega bivališča in niso več živi. (146. člen ZZZDR)

Če CSD iz vsebine predloženih listin ali poizvedb o posvojitelju, ki jih opravi pred odločitvijo o posvojitvi, ali na podlagi spoznanj iz časa, ki ga je otrok preživel pri bodočem posvojitelju pred odločitvijo o posvojitvi, ugotovi, da niso izpolnjeni predpisani pogoji za posvojitev ali da posvojitev ne bi bila v korist posvojenca, z odločbo zavrne predlog oziroma ustavi postopek za posvojitev. (149. člen ZZZDR)

Če CSD ugotovi, da so izpolnjeni s tem zakonom določeni pogoji za posvojitev in da je posvojitev posvojenca v korist, izda odločbo o posvojitvi (150. člen ZZZDR), na podlagi 151. člena ZZZDR pravnomočno odločbo o posvojitvi CSD pošlje pristojnemu matičarju, da jo vpiše v matično knjigo.

2.2 Zadeva št. 1203-16/2013 (enostranska posvojitev)

1. ■ je dne 26. 6. 2013 pri CSD Slovenska Bistrica ustno na zapisnik št. 1203-21/2013-5 podal vlogo za posvojitev ■. Hkrati pa sta ■ zaprosila za prenos pristojnosti odločanja o

³⁹ Pred vložitvijo zadeve v tekočo zbirko dokumentarnega gradiva se na način določen v predpisih ugotovi in potrdi dokončnost ali pravnomočnost upravnega akta, s katerim je bil postopek zaključen.

⁴⁰ Zadeve, o katerih se v organu odloča na podlagi predpisov o splošnem ali posebnih upravnih postopkih, se štejejo za rešene, ko je v zadevi skladno s predpisi dokončno odločeno.

- posvojitvi na drug krajevno pristojen center (CSD Slovenske Konjice ali CSD Maribor) iz razloga, ■.
2. CSD Slovenska Bistrica je predlog za prenos krajevne pristojnosti posredoval MDDSZ z dopisom št. 1203-21/2013-5 z dne 6.8.2013.
 3. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je s sklepom z dne 7. 11. 2013, izdanim na podlagi 85. člena ZSV⁴¹, ugodilo predlogu CSD Slovenska Bistrica o prenosu krajevne pristojnosti postopka posvojitve v konkretni zadevi na CSD Slovenske Konjice. Upravna inšpektorica ugotavlja, da vlagatelji na vlogi niso zatrjevali pravno relevantnih dejstev za prenos pristojnosti (npr. ne navajajo, ■, kar bi lahko bil tehtni razlog za prenos pristojnosti – tako tudi sodba I U 2618/2005), ministrstvo pa tudi ni pozvalo vlagatelja k dopolnitvi vloge v tem delu, niti v tem delu ni obrazložilo svoje odločitve.
 4. Vabilo št. 1203-16/2013-9/2 z dne 18.12.2013. Z navedenim vabilom CSD vabi naslovnika na CSD, dne 14.1.2014 ob 8.30 uri. Nadalje je v vabilu navedeno, da je ■ podal vlogo za posvojitve ■, ■ s tem soglaša, glede na predhodne navedbe preko telefona, da glede tega nima zadržkov, pa potrebujejo še njegovo zapisniško izjavo. V nadaljevanju je navedeno, da če se iz opravičenih razlogov ne bo mogle odzvati vabilu, lahko pokliče na tel. št. *** , da se dogovorijo za drug termin.
 - Vsebina vabila ni ustrezna (v vabilu se ne navaja, kaj je bila tema predhodnega telefonskega pogovora, ipd.) in je tudi pomanjkljiva. Upravna inšpektorica ugotavlja, da iz vabila ni razvidno, ali je potrebna izjava, ki jo lahko poda le stranka, saj je od tega odvisna tudi navedba posledic ob (ne)opravičenem izostanku. Upravna inšpektorica ugotavlja, da v vabilu ni navedeno, v kateri zadevi in kot kaj je vabljeni povabljen (kot stranka, priča, izvedenec itd.), ni navedeno, ali mora povabljeni priti osebno ali pa lahko pošlje pooblaščenca, ki ga bo zastopal, ni opozorila o tem, da mora v primeru, če se vabilu ne bi mogel odzvati, to sporočiti organu, ki mu je vabilo poslal ter ni opozorila o posledicah, če se vabilu ne bi odzval ali če ne bi sporočil, da ne more priti. Zato gre za kršitev določb 71. člena ZUP.
 - Manjka tudi pisarniška odredba o vročitvi z odreditvijo odpreme, kar predstavlja neupoštevanje določb 3. odstavka 83. člena ZUP⁴² , 1. odstavka 87. člena ZUP in 1. odstavka 169. člena UUP.⁴³
 - Številka dokumenta je napisana napačno, in sicer, je kot številka dokumenta navedeno 9/2, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.
 5. CSD je dne 14.1.2014 v postopku pridobil izjavo ■ o strinjanju s posvojitvijo, izvedel obisk na domu dne 17.4.2013, pridobil tudi druge listine ter pred izdajo odločbe dne 23.7.2014 še enkrat pridobil izjavo vlagatelja zahteve za posvojitve, o tem, da še vedno vztraja pri posvojitvi.
 6. CSD je izdal odločbo št. 1203-16/2013 z dne 25.7.2014 o posvojitvi.
 - Uvod odločbe ne vsebuje osebnega imena vlagatelja zahteve, navedene so odvečne pravne podlage (1. odst. 49. člena, 86. člen ZSV, 10. b člen, 138. in 150. člen ZZZDR). V konkretnem primeru je pravilna pravna podlaga za izdajo

⁴¹ Ministrstvo pristojno za socialno varstvo, lahko določi za postopek v izvrševanju javnih pooblastil drug center za socialno delo, kot tisti, ki je krajevno pristojen, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek ali če so za to drugi tehtni razlogi.

Sklep po prejšnjem odstavku izda ministrstvo, pristojno za socialno varstvo na predlog stranke, ki je sprožila postopek, ali na predlog centra za socialno delo.

⁴² Uradna oseba odredi, da se odločbe, sklepi ter drugi dokumenti, v katerih je določen rok in se pošiljajo naslovniku v fizični obliki, vročijo po določbah tega zakona.

⁴³ Javni uslužbenec, ki je pripravil dokument za odpremo, je ne glede na to, kdo je dokument podpisal, dolžan dati glavni pisarni natančno pisarniško odredbo, na kateri naslov ali naslove je treba dokument odposlati, katere priloge je treba priložiti in kako naj se dokument odpošlje.

odločbe o posvojitvi (glede na vsebino odločanja) le 150. člen ZZZDR⁴⁴. Po oceni upravne inšpektorice navedba upravne zadeve, v kateri se izdaja odločba, ni ustrezna. Navedeno je »v zadevi ■■■...«, zaradi enostranske posvojitve«, pravilneje bi bilo «v upravni zadevi odločanja o posvojitvi ■■■.....«. Navedeno predstavlja nespoštovanje določb 1. odstavka 212. člena ZUP.

- V izreku je CSD odločil, da posvojitelj ■■■ posvoji ■■■, ■■■ (1. točka izreka); da se v rojstno matično knjigo kot ■■■ vpiše posvojitelj ■■■ (2. točka izreka); da posvojitelj ■■■ prevzame vse pravice in dolžnosti kot roditelj po ZZZDR (3. točka izreka); da s posvojitvijo ■■■ (4. točka izreka); da je posvojitve dokončna in se ne more razvezati (5. točka izreka). V izreku pa ni odločeno o stroških postopka, kar predstavlja kršitev 5. odstavka 213. člena ZUP⁴⁵.
- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva in ponekod pavšalna. Niso obrazložene vse točke izreka, in sicer: 2. točka izreka, 3. točka izreka, 4. točka izreka, 5. točka izreka. Obrazloženo je, da stroški postopka niso nastali, ni pa bilo o tem v izreku odločeno. Ni opisan natančen potek postopka s pravnimi podlagami za opravo posameznega dejanja v postopku. Npr. v drugem odstavku obrazložitve CSD navaja: »V postopku posvojitve je bila pridobljena ustreza dokumentacija, izjava ■■■, ...«, brez navedbe o tem, kako je bila pridobljena, zakaj (pravna podlaga!), katera dokumentacija (številke pridobljenih dokumentov z navedbo datuma), itd.. Nadalje tudi ni razvidno, kako so bile pridobljene izjave, ki so navedene v odločbi (izjava na zapisnik, zaslišanje, itd.). Vse navedeno predstavlja kršitve določb 1. odstavka 214. člena ZUP. Obrazložitev mora vsebovati med drugim ugotovljeno dejansko stanje in dokaze, na katere je le-to oprto, razloge, odločilne za presojo posameznih dokazov, navedbo določb predpisov, na katere se opira odločba, razloge, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo. Če namreč odločba nima obveznih sestavin obrazložitve, ki se nanaša na dejansko podlago (1., 2. in 3. točka prvega odstavka 214. člena ZUP) in pravno podlago, na kateri temelji izrek odločbe (4., 5. in 6. točka prvega odstavka 214. člena ZUP), je podana bistvena kršitev določb upravnega postopka, saj se odločbe ne da preizkusiti (7. točka drugega odstavka 237. člena ZUP). Pomanjkljiva obrazložitev upravnega akta namreč onemogoča oz. omejuje učinkovito varstvo pravic strank v nasprotju z določilom 22. člena Ustave RS, tako v postopku z rednimi kot izrednimi pravnimi sredstvi v upravnem postopku, kot tudi v postopku sodnega varstva v upravnem sporu.
- Pouk o pravnem sredstvu je pomanjkljiv. Organ, pri katerem je potrebno vložiti pritožbo, mora biti naveden s polnim osebnim imenom in naslovom, kar v konkretnem primeru ni navedeno, zato gre za kršitev določb 2. odstavka 215. člena ZUP.
- Pisarniška odredba o vročitvi pod 5. točko »v zbirko arhivskega gradiva« je neustrezna, ker se odločba na vroča v zbirko arhivskega gradiva, ampak samo strankam. Ob tem upravna inšpektorica opozarja na določbo drugega odstavka 169. člena UUP, po katerem se dokumenti, ki so nastali pri delu organa, pri organu hranijo v izvorniku

7. Na odločbi je odtisnjena stampiljka o pravnomočnosti odločbe s katerim je CSD ugotovil, da je odločba postala pravnomočna dne 13.8.2014 ter jo naslednjega dne posredoval Upravni enoti Slovenska Bistrica, zaradi vpisa v matično knjigo.

- Stampiljka je izpolnjena, kot datum nastanka pravnomočnosti pa je naveden 13.8.2014. Upravna inšpektorica ugotavlja, da ta datum ni pravilen oziroma, da datum nastanka pravnomočnosti ni pravilno ugotovljen. Iz prispelih povratnic namreč izhaja, da je bila odločba vročena zadnji stranki šele dne 18.8.2014, torej 5 dni po ugotovljeni pravnomočnosti s strani CSD. Navedeno je

⁴⁴ Če center za socialno delo ugotovi, da so izpolnjeni s tem zakonom določeni pogoji za posvojitve in da je posvojitve posvojencu v korist, izda odločbo o posvojitvi. V odločbi o posvojitvi se vpiše ime in priimek posvojenca, ki mu ga je določil posvojitelj.

⁴⁵ V izreku se odloči tudi o tem, ali so nastali stroški postopka. Uradna oseba določi njihov znesek, kdo jih mora plačati, komu in v katerem roku, ali navede, da bo o stroških postopka izdan poseben sklep.

bistvenega pomena za izvršitev odločbe (tudi vpis v matično knjigo!!!). Odločba, ki se ne more več izpodbijati s pritožbo, je dokončna. Z dokončnostjo lahko stranka prične izvajati pravico, če zakon ne določa drugače. Odločba, dokler ni pravilno vročena vsem strankam⁴⁶, pa ni izvršljiva.⁴⁷ Zato gre v konkretnem primeru za nepravilno določitev datuma nastanka pravnomočnosti. Dokler odločba ni vročena stranki, tudi ne more biti izvršljiva (224. člen ZUP), organ pa ne more narediti nobenih izvršilnih dejanj. Postati tudi ne more dokončna v upravnem postopku (224. člen ZUP) niti pravnomočna (225. člen ZUP). Šele od dneva, ko je bila stranki vročena odločba prve stopnje, začne teči rok za pritožbo (235. člen ZUP)⁴⁸, kar pomeni, da v primeru, ko je v postopku udeleženih več strank, začne teči tok rok za pritožbo od dne, ko je odločbo prejela zadnja stranka.

3. SKRBNISTVO

3.1 Normativni del

Prvi odstavek 219. člena ZSV določa, da pri odločanju o postavitvi pod skrbništvo, pri imenovanju ali razrešitvi skrbnika, pri odločanju o obsegu skrbnikovih pravic in dolžnosti ter o pravicah in koristih varovanca, center za socialno delo postopa po predpisih, ki veljajo za splošni upravni postopek, če ni v tem zakonu drugače določeno. V 220. členu ZSV je določeno, da sme CSD spreminjati svoje prejšnje odločitve glede skrbništva, če je to varovancu v korist in če s tem niso prizadete pravice drugih.

Osebi pod skrbništvom postavi center za socialno delo skrbnika. Dolžnost skrbnika je prostovoljna in častna. (179. člen ZZZDR)

Če je mogoče, in če to ni v nasprotju s koristmi varovanca, se imenuje za skrbnika njegov sorodnik. Skrbništvo se lahko poveri tudi ustrezni pravni osebi, ki imenuje osebo, odgovorno za izvajanje skrbništva. (182. člen ZZZDR)

Pri imenovanju skrbnika upošteva center za socialno delo želje varovanca, če jih je zmožen izraziti, ter želje njegovih bližnjih sorodnikov, če je to v korist varovanca. (183. člen ZZZDR)

Center za socialno delo imenuje skrbnika z odločbo, v kateri določi njegove dolžnosti ter obseg njegovih pooblastil. (186. člen ZZZDR)

- Skrbništvo nad mladoletnimi

Mladoletnika, ki nima staršev ali za katere starši ne skrbijo, postavi center za socialno delo pod skrbništvo. (201. člen ZZZDR) Skrbnik sme samo z odobritvijo centra za socialno delo:

- oddati mladoletnika v vzgojni zavod ali ga izročiti komu drugemu v vzgajanje, nego in oskrbo;
- vzeti mladoletnika iz šole ali spremeniti vrsto izobraževanja;
- odločati o izbiri poklica za mladoletnika ali opravljanju njegovega poklica;
- storiti druge pomembnejše ukrepe glede mladoletnika, ki jih določa zakon. (204. člen ZZZDR).

Skrbništvo nad mladoletnikom preneha, ko postane mladoletnik polnoleten, ko sklene zakonsko zvezo, ali ko ga kdo posvoji, ali če je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost. (205. člen ZZZDR).

- Skrbništvo za osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost

Center za socialno delo postavi pod skrbništvo osebe, ki jim je po odločbi sodišča odvzeta poslovna sposobnost.

Sodišče mora takoj poslati centru za socialno delo pravnomočno odločbo, s katero je nekomu odvzeta poslovna sposobnost. (206. člena ZZZDR).

⁴⁶Vročitev po prejšnjem odstavku tega člena velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame dokument. Če dokumenta ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem pretoka tega roka. Po preteku tega roka vročevalec pusti dokument iz prvega odstavka tega člena v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Kolikor stranka nima predalčnika ali je ta neuporaben, vročevalec vrne pošiljko pošiljatelju. Pisno sporočilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati obvestilo o posledicah takega vročanja. (4. odstavek 87. člena ZUP).

⁴⁷ Glej določbe 224. člena ZUP.

⁴⁸ Glej Upravno procesno pravo, V. Andronja, E. Kerševan, str. 227, 228.

Sodišče, pri katerem se je začel postopek, da se nekemu odvzame poslovna sposobnost, mora to takoj sporočiti centru za socialno delo. Center za socialno delo postavi osebi, zoper katero se je začel postopek, po potrebi začasnega skrbnika. Za to skrbništvo se uporabljajo določbe o skrbništvu nad mladoletniki, ki so že stari petnajst let, center za socialno delo pa sme po potrebi uporabiti zanj določbe o skrbništvu nad mladoletniki, ki še niso stari petnajst let.

Dolžnost začasnega skrbnika preneha, ko se postavi stalni skrbnik ali ko postane pravnomočna odločba sodišča, da ni podlage za odvzem poslovne sposobnosti. (209. člen ZZZDR).

Skrbnik osebe, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, mora zlasti skrbeti za njeno osebnost, upoštevati pri tem vzroke, zaradi katerih je bila tej osebi odvzeta poslovna sposobnost in si prizadevati, da se ti vzroki odpravijo in da se varovanec usposobi za samostojno življenje in delo. (207. člen ZZZDR).

- Skrbništvo za poseben primer

Center za socialno delo postavi skrbnika za posebni primer ali skrbnika za določeno vrsto opravi odsoni osebi, katere prebivališče ni znano, pa tudi nima zastopnika, neznanemu lastniku premoženja, kadar je potrebno, da nekdo za to premoženje skrbi, pa tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno za varstvo pravic in koristi posameznika. (211. člen ZZZDR) Pri postavitvi skrbnika za poseben primer določi center za socialno delo obseg skrbnikovih dolžnosti in pravic, upoštevajoč okoliščine vsakega posameznega primera. (215. člen ZZZDR)

3.2 Zadeva št. 1203-13/2013 – postavitve skrbnika mladoletni osebi

1. Dne 18. 9. 2013 sta ■■■ podala na zapisnik št. 1203-13/2013 z dne 18. 9. 2013 izjavo, iz katere izhaja, da je ■■■ ostal dne 7.2.2013 tudi brez ■■■, zato bi želela, da postane ■■■.
 - V zapisniku ni navedeno, ali sta se stranki zglasili kot vabljeni ali nepovabljeni. Pri navedbi o navzočih je ročno dopisana stranka, kar je neustrezno, saj ni jasno, kdaj je bilo to dopisano (ali preden je bil zapisnik sklenjen, ali kasneje). V zapisniku mora biti namreč v skladu z določili 2. odstavka 76. člena ZUP navedeno pisanje natančnega poteka dejanj v postopku, morebitne dopolnitve pa mora overiti uradna oseba s svojim podpisom, kot to določa 1. odstavek 79. člena ZUP.
 - Številka dokumenta je napisana napačno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.
2. Dne 24.9.2013 je CSD po e-pošti seznanil o nameri postavitve ■■■ pod skrbništvo ■■■.
 - E-sporočilo je posredovano s strani uradne osebe CSD po e-pošti ■■■ na e-naslov. Iz vsebine sporočila izhaja, da gre za poziv ■■■ kot ■■■ za katerega vodi CSD postopek postavitve ■■■, da se o nameri ■■■, izjavi. Dokument je natisnjen, podpis uradne osebe overjen z lastnoročnim podpisom in žigom.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da gre za uradno dejanje organa v postopku postavitve skrbništva, zato bi moral biti poziv k izjavi posredovan v pisni obliki uradnega dopisa organa in naslovniku vročen po določbah 87. člena ZUP., saj »e-poziv« tudi ni podpisan z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom, niti ni preverjeno, ali gre za varen elektronski predal stranke, s tem pa so podane kršitve določb 2. odstavka 63. člena ZUP, 2. odstavek 83. člena ZUP, 86. člen ZUP.
 - V pozivu bi moral CSD tudi zahtevati, da stranka posreduje svojo izjavo pisno ali jo podati pri organu ustno na zapisnik, glede na določbe 183. člena ZZZDR.
3. ■■■ je dne 24.9.2013 (prav tako preko e-pošte) podala s tem v zvezi izjavo o strinjanju s postavitvijo konkretnega skrbnika.
 - Upravna inšpektorica opozarja na prejšnje ugotovitve. Navedena izjava namreč ni podpisana z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom, kar predstavlja prejšnje navedene kršitve ZUP.

4. Dne 4.10.2013 je CSD izdal odločbo št. 1203-13/2013-7 z dne 4.10.2013 o postavitvi ■ pod skrbništvo, za ■ pa imenoval ■.
- Uvod odločbe vsebuje odvečne pravne podlage za njeno izdajo (10.b člen ZZZDR v povezavi z 201. členom ZZZDR). V konkretnem primeru je pravilna pravna podlaga za izdajo predmetne odločbe (glede na vsebino odločanja) le 179. in 201. člen ZZZDR; navedba upravne zadeve ni popolna, kar predstavlja kršitve 212. člena ZUP in sicer bi bilo pravilneje: »v upravni zadevi postavitve skrbnika mladoletnemu...«.
 - Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva (ni obrazložena 4. točka izreka odločbe, ni navedenih dokazov, na katere je oprto ugotovljeno dejansko stanje – npr. izjave na zapisnik, št., ni navedenih vseh določb predpisov, na katere se opira odločba), kar predstavlja nedosledno uporabo določb 214. člena ZUP (glej tudi ugotovitve pod 2.2, točka 6).
 - Pri pisarniški odredbi o vročanju odločbe Upravni enoti Slovenke Konjice ni naveden način vročitve. Iz kopij prispelih povratnic izhaja, da je bila odločba tudi UE vročena osebno, na podlagi določb 87. člena ZUP, kar je nepravilno. Iz zadeve izhaja, da UE ni stranka postopka, zato se ji odločba ne bi smela vročiti⁴⁹.
 - Na odločbi je odtisnjena štampljka o dokončnosti in pravnomočnosti odločbe z datumom nastanka pravnomočnosti le-te, in sicer je to dne 29.10.2013.
 - Glede na že ugotovljeno nepravilnost pri vročanju dokumentov, je posledično napačno ugotovljen tudi datum nastanka pravnomočnosti odločbe. Iz prispelih povratnic namreč izhaja, da je zadnja stranka prejela odločbo 5.11.2013, ki je postala dokončna in pravnomočna dne 21.11.2013. Na odločbi ugotovljen datum pravnomočnosti je 29.10.2013, kar je napačno in to predstavlja kršitev določb 224. člena ZUP in 225. člena ZUP. V skladu z ZUP se potrjuje zgolj nastop dokončnosti⁵⁰ in pravnomočnosti⁵¹, in sicer na podlagi zahteve stranke ali organa in v skladu s 180. členom ZUP, pri čemer so natančnejša pravila določena v Pravilniku o potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov (Uradni list RS, št. 43/05 in 94/07).

3.3 Zadeva št. 1221-58/2015 – postavev skrbnika odrasli osebi zaradi odvzema poslovne sposobnosti

1. CSD sestavil dopis št. 1221-58/2015 z dne 18.9.2015, ki ga je poslal naslovníku.
 - Na dopisu ni navedene odredbe o vročitvi dokumenta z načinom vročitve, kar predstavlja kršitev določb 169. člena UUP.
2. Dne je 19. 10. 2015 je CSD izdal zapisnik evidentiran pod številko 1221-58/2015-(04) o zaslišanju stranke.
 - Številka dokumenta je napisana napačno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.
 - V zapisniku ni navedeno, ali se je stranka zglasila kot vabljen⁵², ali nepovabljen. V zapisniku je tudi neustrezno navedena upravna zadeva. Pravilno bi bilo »v upravni zadevi postavitve skrbnika ■ zaradi odvzema poslovne sposobnosti«, tudi iz zadeve ne izhaja, da bi bila stranka vabljen na

⁴⁹ Glej že navedene ugotovitve v zapisniku v zvezi s pomenom določanja strank v postopku ter pomenom pravnega vročanja pravnim ali fizičnim osebam, ki nimajo statusa strank v postopku.

⁵⁰Odločba, ki se ne more več izpodbijati s pritožbo, je dokončna. Z dokončnostjo lahko stranka prične izvajati pravico, če zakon ne določa drugače. Odločba prve stopnje postane izvršljiva:

1. ko se vroči stranki, če pritožba ni dovoljena;

2. ko preteče rok za pritožbo, če pritožba ni bila vložena;

3. ko se vroči stranki, če pritožba ne zadrži izvršitve;

4. ko se stranki vroči odločba organa druge stopnje, s katero se pritožba zavrne, ali sklep, s katerim se pritožba zavrne. (224. Člen ZUP)

⁵¹Odločba, ki se ne more več izpodbijati v upravnem sporu ali v drugem sodnem postopku, pa je stranka z njo pridobila določene pravice oziroma so ji bile z njo naložene kakšne obveznosti, postane pravnomočna. (225. Člen ZUP)

⁵² Povabiti je treba s pisnim vabilom, če ni s posebnimi predpisi določen drugačen način. (3. odstavek 70. člena ZUP).

CSD, npr. v zadevi vabila stranki ni. Glede na te ugotovitve, upravna inšpektorica ugotavlja, da zapisnik ni sestavljen v skladu z določbo 2. odstavka 76. člena ZUP.

3. CSD je izdal odločbo št. 1221-58/2015-(04) z dne 20.10.2015

- Odločba je pomanjkljivo obrazložena, in sicer v delu, ki se nanaša na razlago ter navedb pravnih podlag posameznih točk izreka, kar predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP (glej ugotovitve pod 2.2., točka 6)
- Na izdani odločbi je odtisnjena stampiljka o dokončnosti in pravnomočnosti, in sicer je datum pravnomočnosti 9.11.2015. Datum nastopa pravnomočnosti ni ugotovljen pravilno. Iz kopij povratnic izhaja, da je bila odloča zadnji stranki vročena dne 22.10.2015, zato je predpisani petnajstdnevni rok za vložitev pritožbe potekel s potekom 6.11.2015, upoštevajoč določbo drugega odstavka 100. člena ZUP, ki določa, da se v primeru, če je rok določen po dnevih, ne všteje dan vročitve ali sporočitve oziroma dan dogodka, od katerega je treba šteti rok, temveč se vzame za začetek teka roka prvi naslednji dan, zato je odločba postala pravnomočna takoj naslednji dan po iztečenem roku za pritožbo, to pa je bilo v konkretnem primeru dne 7.11.2015 in ne dne 9.11.2015. Zato se ugotavljajo kršitve določb 224. in 225. člena ZUP.

Predstojnica CSD pojasni, da je bil datum nastopa pravnomočnosti ugotovljen pravilno, saj se je 15-dnevni rok za pritožbo iztekel v petek, 6.11.2015, zato je odločba postala pravnomočna v konkretnem primeru dne 7.11.2015, v soboto, ko pa center ne dela in je bil tako prvi delovni dan v ponedeljek, 9.11.2015.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je navedeno stališče oziroma pojasnilo predstojnice napačno. Če se rok za pritožbo izteče na dela prost dan, se rok podaljša do izteka prvega naslednjega delovnega dne. To pomeni, če bi se rok za pritožbo iztekel v soboto (ki ni delovna), se dejansko rok za pritožbo izteče šele v ponedeljek in postane odločba dokončna oziroma pravnomočna v torek. V konkretnem primeru pa se je rok za vložitev pritožbe zoper prvostopenjsko odločbo iztekel v petek (na delovni dan), zato je odločba postala pravnomočna v soboto, dne 7.11.2015⁵³.

3.4 Zadeva št. 1221-18/2015 – postavitve skrbnika za poseben primer (zastopanje v upravni zadevi postopka izdaje gradbenega dovoljenja)

1. CSD je dne 15.5.2015 prejel predlog ■ za izdajo odločbe skrbnika za poseben primer za zastopanje v upravnem postopku.
2. CSD je dne 18.5.2015 v postopku pridobil pisni izjavi ■ da se ■ lahko postavi za skrbnico za poseben primer ■ in dne 22.5.2015 mnenje ■ stanju ■
3. Dne 22.5.2015 je CSD izdal odločbo o postavitvi skrbnika za poseben primer.
 - V izreku odločbe bi po mnenju upravne inšpektorice bilo potrebno konkretizirati nalogo skrbnice tako, da bi se navedla tudi številka upravne zadeve konkretnega postopka (ki je sicer razvidna iz priloženega vabila na narok) oziroma konkretiziralo zastopanje ■ tako, da bi se navedlo tudi »kot lastnice parc. št. *****«.
 - Ne glede na navedeno pa bi morala biti odločba bolj podrobno obrazložena. Odločba je namreč pomanjkljivo obrazložena v delu, ki se nanaša na navedbe, kdaj je ■ podala predlog, kaj je bilo priloženo k vlogi; kako in zakaj ter na podlagi katerih pravnih podlag, si je CSD pridobil mnenje ■; kdo sta ■ in ■ ki sta podala izjavi, itd.). Upravna inšpektorica ugotavlja kršitev določbe 214. člena ZUP, kot že npr. v primeru pod 2.2, točka 6.

⁵³ Glej sodba VS 048823 z dne 14.1.2015 in Upravno procesne dileme o rabi ZUP 2.del, dr. Polonca Kovač et al., Uradni list RS, 2012, str. 206, 207.

3.5 Zadeva št. 1221-19/2015 – postavitvev skrbnika za poseben primer (razpolaganje z denarnimi sredstvi)

1. ■ sta dne 20.5.2015 podala na zapisnik št. 1221-19/2015-(04) pri CSD izjavi, iz katerih izhaja, da ■ želi, da zaradi zaščite njegovih prihrankov, glede na to, da mu je prenehalo rejništvo in sedaj živi pri ■ ■ prevzame dolžnosti skrbnika za poseben primer za razpolaganje s sredstvi na njegovem računu. ■ je izjavil, da je pripravljen prevzeti te dolžnosti.

- Številka dokumenta je napisana napačno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.
- Navedba upravne zadeve »v zadevi ■, zaradi imenovanja skrbnika za posebni primer« je neustrezna, pravilno bi bilo:« v upravni zadevi imenovanja skrbnika za posebni primer ■.«

2. Dne 20.5.2015 je CSD izdal odločb št. 1221-19/2015-(04) o imenovanju ■ kot skrbnika za poseben primer ■.

- Številka dokumenta je napisana napačno, saj ne vsebuje zaporedne številke dokumenta, kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.
- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, in sicer: ni navedenega datuma vloge, ni navedenih razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo (npr. zakaj se ■ postavlja skrbnika za poseben primer oziroma zakaj sploh je potrebno posebno varstvo pravic in koristi ■, glede na to, da le-ta ni mladoletna oseba), ni navedenih določb predpisov, na katere se opira odločba, kar predstavlja kršitev 214. člena ZUP (glej že ugotovljeno v prejšnjih zadevah, npr. pod 2.2, točka 6). Datum nastopa pravnomočnosti odločbe, ki je vpisan na štampiljki o dokončnosti in pravnomočnosti, odtisnjeni na odločbi, ni pravilno ugotovljen. Iz kopij povratnic izhaja, da je zadnja stranka prejela odločbo dne 25.5.2015, zato nastopi pravnomočnost odločbe dne 10.6.2015 in ne 9.6.2015, kot je to navedeno na štampiljki. Gre za kršitev 225. člena ZUP.

4. ODTUJITEV ALI OBREMENITEV OTROKOVEGA PREMOŽENJA

4.1 Normativni del

Starši smejo s privolitvijo centra za socialno delo odsvojiti ali obremeniti stvari iz premoženja svojega otroka samo zaradi njegovega preživljanja, vzgoje in izobrazbe, ali če to zahteva kaka druga njegova korist. (111. člen ZZZDR)

4.2 Zadeva št. 1201-217/2015 – prodaja nepremičnine v solasti mladoletnih oseb

- Uvodoma upravna inšpektorica pri pregledu dokumentacije ugotavlja da so posamezni dokumenti napačno evidentirani, in sicer niso evidentirani po kronološkem vrstnem redu nastanka dokumentacije, kar predstavlja kršitev določb 147. člena UUP in 2. odstavka 150. člena UUP⁵⁴.

1. Pooblaščenka ■ je dne 12.10.2015 podala vlogo za odobritev prodaje ■ premoženja.
2. Strokovni svet CSD je dne 13.10.2015 izdal sklep o odobritvi prodajne pogodbe.
3. Z vabilom št. št. 1201-217/2015 (07)/2 z dne 14.10.2015 je vabil ■ k podaji izjave.

- Vabilo št. 1201-217/2015 (07)/2 z dne 14.10.2015 je naslovljeno na ■ in ne na ■, ki je ob podaji vloge predložila pooblastilo. ZUP v 72. členu določa, da mora organ gledati na to, da povabi tistega, katerega navzočnost je potrebna, za tak

⁵⁴ Dokumentom že začete zadeve se prilagajo na novo prispeli ali v organu nastali dokumenti. Dokumenti iste zadeve v fizični obliki se vlagajo v ovoj po datumu prejema oziroma nastanka.

čas, ko bo najmanj oviran pri opravljanju svojega rednega dela. Upravna inšpektorica ugotavlja, da iz vsebine vabila ni razvidno, da bi organ povabil stranko iz razloga, ker mora ta osebno podati izjavo. V vabilu namreč ni navedeno, kot kaj je povabljen (kot stranka, priča, izvedenec itd.) in posledično ali mora priti osebno ali pa lahko pošlje pooblaščenca, ki jo bo zastopal; opozorjena ni bila, da mora v primeru, če se vabilu ne bi odzvali, to sporočiti organu, ki ji je vabilo poslal niti ni bila opozorjena na posledice, če se vabilu ne bi odzvala ali če ne bi sporočila, da ne more priti. Vse to predstavlja kršitve določb 71. člena ZUP.

- Upravna inšpektorica opozarja tudi, da mora organ pri vabljenju v skladu z načelom ekonomičnosti postopka in na podlagi 3. odstavka 71. člena ZUP upoštevati tudi, da če dovoljuje narava stvari, lahko organ prepusti povabljenemu na voljo, da do določenega dne da potrebno pisno izjavo, namesto, da bi prišel osebno.
- Manjka tudi pisarniška odredba o vročitvi z odreditvijo odpreme, kar predstavlja neupoštevanje določb 3. odstavka 83. člena ZUP, 1. odstavka 87. člena ZUP in 1. odstavka 169. člena UUP.

4. Dne 21.10.2015 so in podale izjavo na zapisnik.

5. CSD je izdal odločbo št. 1201-217/2015 (07) z dne 28.10.2015 o odobritvi prodajne pogodbe.

- V uvodu odločbe navedena pravna podlaga »10. b člena ZZZDR« je nepotrebna. Poleg osebnega imena stranke ni navedenega njenega pooblaščenca, navedba upravne zadeve pa je neustrezna. Pravilno bi bilo: » v upravni zadevi odobritve odtujitve premoženja ... in ..., na zahtevo«. Vse navedeno predstavlja kršitev določb 1. odstavka 212. člena ZUP.
- V drugi točki izreka ni navedene številke pupilnih računov, zato izrek ni določen. V drugem odstavku te točke ni določen rok za opravo naloženega dejanja, kar predstavlja kršitev določb 213. člena ZUP.
- Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva. Ni navedenih dokazov, na katere je oprto ugotovljeno dejansko stanje; ni navedenih vseh določb predpisov, na katere se opira odločba (npr. za drugi odstavek 2. točke izreka), razlogi, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo, pa so navedeni zgolj pavšalno, kar predstavlja kršitev določb 2., 4. in 5. odstavka 214. člena ZUP.
- Pisarniška odredba o vročitvi odločbe je v nasprotju z določbami 1. odstavka 88. člena ZUP, saj ima stranka pooblaščenca, zato se stranki ne vroča. Ni tudi jasno, zakaj se (osebno) sploh vroča zato upravna inšpektorica ponovno opozarja na pomen pravilnega vročanja, še posebno osebam, ki morda niso stranke postopka ter s tem na pravne posledice nepravilnega vročanja. Odredba o vročitvi »dokument tu« je neustrezna in nepotrebna.

5. VARSTVO INVALIDOV

5.1 Normativni del

Z Zakonom o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A, v nadaljevanju ZDVDTP) se urejajo oblike družbenega varstva zmerno, težje in težko duševno ter najtežje telesno prizadetih oseb, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo (v nadaljnjem besedilu: invalidi) in pri katerih je ugotovljeno, da je prizadetost nastala v otroški oziroma mladostni dobi do dopolnjenega 18. leta starosti oziroma v času rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti. (1. člen)

Oblike družbenega varstva po tem zakonu se zagotavljajo invalidom, ki imajo stalno prebivališče v SR Sloveniji in izpolnjujejo druge z zakonom določene pogoje.(2. člen)

Invalidi pridobijo pravico do nadomestila z dopolnjenim 18. letom starosti oz. z dnem ugotovitve invalidnosti, če je bila ta ugotovljena kasneje. Invalid, ki ima pravico do pokojnine po predpisih o

pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali pravico do invalidnine po predpisih o vojaških invalidih ali po predpisih o civilnih invalidih vojne, ima pravico do razlike med zneskom pokojnine oz. invalidnine in zneskom nadomestila, če je znesek nadomestila višji od zneska pokojnine oz. invalidnine. (7. a člen)

Invalid, ki mu je za osnovne življenjske potrebe neogibna stalna pomoč in postrežba drugega, ima poleg nadomestila pravico do dodatka za tujo nego in pomoč, če takega dodatka ne prejema že po kakšnem drugem predpisu.

Za ugotavljanje upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč se smiselno uporabljajo kriteriji, določeni s samoupravnimi splošnimi akti skupnosti socialnega skrbstva in pokojninskega in invalidskega zavarovanja. (9. a člen)

Postopek za priznanje pravice do nadomestila in dodatka za tujo nego in pomoč se začne na zahtevo upravičenca, njegovega zakonitega zastopnika, centra za socialno delo ali krajevne skupnosti. Nadomestilo in dodatek za tujo nego in pomoč se prizna s prvim dnevom naslednjega meseca po vložitvi zahteve, če so izpolnjeni pogoji iz tega zakona. (12. a člen)

Nezmožnost za samostojno življenje in delo ter potreba po pomoči in postrežbi druge osebe se ugotavlja na podlagi **izvida in mnenja komisije** za razvrščanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju **pri skupnosti socialnega skrbstva** ali *invalidske komisije* skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji. (13. a člen)

5.2 Zadeva št. 140-1/2014 - Status invalida

- Uvodoma upravna inšpektorica ugotavlja, da se v zadevi nahajajo dokumenti (izvidi, mnenja iz leta 2006 in 2009), ni pa razvidno, zakaj so v zadevi in ni bilo mogoče ugotoviti njihovega nastanka, ali so bili posredovani na CSD (ni prejemne štampiljke, ni poziva CSD za posredovanje) ali jih je organ sam pridobil.

1. Odločba št. 140/1/2014 z dne 15.12.2014 – priznanje statusa invalidne osebe in nadomestilo za invalidnost

- Nad uvodom odločbe, v levem kotu, so navedeni podatki: številka ZPIZ, davčna številka, EMŠO), kar je v nasprotju s 3. odstavkom 210. člena ZUP, saj tovrstne vsebine ZUP ne predvideva, kot sestavni del odločbe. Zapisane vsebine bi lahko bile zapisane v okviru izreka odločbe, saj gre za osebnostne podatke, ki so pomembni za pravilno izvršitev odločbe. Od sestave in vsebine izreka pa je odvisna pravilna in učinkovita izvršitev odločbe.
- Uvod odločb vsebuje neustrezne in nepotrebne pravne podlage (49. in 86. člen ZSV). Pravilne pravne podlage za izdajo predmetne odločbe so tiste, ki vsebujejo določbe o pristojnosti za odločanje o upravnih zadevah za priznanje statusa invalida in pravice do nadomestila, kar pa v uvodu ni navedeno, temveč je navedeno le »Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A)«, brez navedbe konkretne določbe predpisa. Prav tako ni pravilno navedena upravna zadeva, pravilno bi bilo npr. »v upravni zadevi izdaje odločbe o priznanju statusa invalida in pravice do nadomestila za invalidnost ■,.....«, zato gre za kršitve določb 212. člena ZUP.
- Izrek je pomanjkljiv in zaradi tega nedoločen, saj iz njega ni mogoče določiti osebe, kateri pripadajo pravice. Navedeno je namreč le osebno ime, brez ostalih podatkov (rojstni datum, naslov).. V 1. točki izreka je navedeno, da se »■ prizna status invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb«, kar je nedoločno. V 2. in 3. točki je izrek sam s seboj v nasprotju, in sicer je v drugi točki odločeno, da je ■ upravičen od 8.9.2014 dalje do nadomestila za invalidnost v mesečnem znesku ■, v tretji točki pa, da se pravica iz druge točke izplačuje za nazaj, pri čemer pa ni določeno za koliko časa nazaj se pravica izplačuje – npr. od kdaj do kdaj in koliko ter na kateri tekoči oz. bančni račun. Izrek je zaradi vsega navedenega tudi nedoločen, v nasprotju s samim seboj, kar predstavlja kršitev določb 213. člena ZUP.

- Obrazložitev je pomanjkljiva. Pravne podlage za obrazložitev 1. in 2. točke izreka ni navedene, niti obrazložene. Upravna inšpektorica ugotavlja, da pravna podlaga za odločitev v 1. točki izreka, ne obstaja. ZDVDTP ne predpisuje, da CSD odloča o tem, ali oseba izpolnjuje pogoje za status invalida, temveč izvaja zgolj ugotovitveni postopek, v katerem ugotavlja, ali so izpolnjeni pogoji za priznanje določene pravice invalidu, o čemer izda odločbo. Iz obrazložitve tudi sicer ni razvidno, kako je CSD ugotovil (po katerih kriterijih in v katerem predpisu so določeni), da oseba izpolnjuje pogoje za invalida. Obrazložitev tudi ne vsebuje razlage, na podlagi česa je bil uveden postopek po uradni dolžnosti, kdaj se je začel (iz dokumentov zadeve – mnenja, izvidi, izhaja, da bi lahko postopek trajal od novembra 2009 do decembra 2014, torej je s tem očitno prekoračen instruktorski rok in s tem določbe 222. člena ZUP) in konkretno določbo predpisa, na podlagi katerega se je postopek začel; ne vsebuje razlogov, odločilnih za presojo posameznih dokazov, niti navedbe določb predpisov, na katere se opira odločba, niti razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo (na podlagi česa mu pripada pravica do nadomestila – starost, ... npr. ali je višina sredstev nižja od višine nadomestila za invalidnost), višina nadomestila pa tudi ni zadostno utemeljena zgolj z 8. členom zakona, kar je potrebno v obrazložitvi navesti⁵⁵. Vse to predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP, kar predstavlja tudi bistveno kršitev določb postopka iz 237. člena ZUP, saj odločbe ni mogoče preizkusiti.
- Pri pisarniški odredbi vročitve ZPIZ-u ni naveden način vročitve, kar predstavlja kršitev 1. odstavka 169. člena UUP, odredba »v arhiv« pa je neustrezna, ker se odločba na vroča v zbirko arhivskega gradiva, ampak samo strankam. Ob tem upravna inšpektorica ponovno opozarja na določbo drugega odstavka 169. člena UUP, po katerem se dokumenti, ki so nastali pri delu organa, pri organu hranijo v izvorniku.
- V odločbi je pod pisarniški odredbami o vročitvi navedeno »Nadomestilo nakazovati ■. za ■ na TRR, odprt pri banki ■. ...«. Navedena vsebina bi morala biti zapisana v izreku odločbe, zato upravna inšpektorica ponovno ugotavlja kršitev določb ZUP o obličnosti odločbe, ki so opredeljene v 210. in 213. členu ZUP.
- Datum nastopa pravnomočnosti ni ugotovljen pravilno. Iz kopij povratnic izhaja, da je zadnja stranka prejela odločbo dne 18.12.2014, zato je predpisani petnajstdnevni rok za vložitev pritožbe potekel s potekom 2.1.2015, upoštevajoč določbo drugega odstavka 100. člena ZUP, ki določa, da se v primeru, če je rok določen po dnevih, ne všteje dan vročitve ali sporočitve oziroma dan dogodka, od katerega je treba šteti rok, temveč se vzame za začetek teka roka prvi naslednji dan, zato je odločba postala pravnomočna takoj naslednji dan po iztečenem roku za pritožbo, to pa je bilo v konkretnem primeru dne 3.1.2015 in ne dne 2.1.2015. Glede na takšne ugotovitve upravna inšpektorica ugotavlja kršitev določb 100. oziroma 224. člena ZUP ter 225. člena ZUP .

2. Odločba št. 140-1/2014 z dne 23.3.2015 – dodatek za tujo nego in pomoč⁵⁶

- Uvodoma upravna inšpektorica ugotavlja, da gre v konkretnem primeru za novo upravno zadevo – odločanje o dodatku za tujo nego in pomoč, zato bi morala biti ta upravna zadeva evidentirana kot samostojna, s svojo številko zadeve v skladu z določbami 150. člena UUP, lahko s povezavo na povezano zadevo⁵⁷. Zadeva je

⁵⁵ Višina transferjev po ZDVDTP je določena s Sklepom o usklajenih višinah transferjev, ki so določeni v nominalnih zneskih ter o odstotku uskladitve drugih transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji od 1. julija 2011 (Uradni list RS, št. 57/11) v III. točki.

⁵⁶ V zadevi se nahajajo tudi dokument, ki nakazujejo na vodenje postopka za odločanje o drugi pravici upravni zadevi iste osebe – glej ugotovitve pod poglavjem Upravno poslovanje (razlika med upravno zadevo in dosjajem).

⁵⁷ Če obstaja med posameznimi zadevami vsebinska ali formalna povezanost (na primer: več zahtevkov v isti vlogi; več zadev je rešenih s samo enim dokumentom, z eno odločbo; pravna oseba je spremenila svoj naziv ali se je razdelila v več pravnih oseb naslednic; fizična oseba je spremenila svoje osebno ime; glavna pisarna mora popraviti evidenco zadeve, evidentirane pod napačnim oziroma neustreznim klasifikacijskim znakom; vsebina zadeve se lahko evidentira pod več klasifikacijskimi znaki in podobno), se zadeve v evidenci povežejo z zaznamkom v polju "Zveza". (1. odstavek 152. člena UUP)

namreč celota vseh dokumentov in prilog, ki se nanašajo na isto vsebinsko vprašanje ali nalogo (45. točka 2. člena UUP).

- Nad uvodom odločbe, v levem kotu, so navedeni podatki: številka ZPIZ, davčna številka, EMŠO), kar je v nasprotju s 3. odstavkom 210. člena ZUP, saj tovrstne vsebine ZUP ne predvideva, kot sestavni del odločbe. Zapisane vsebine bi lahko bile zapisane v okviru izreka odločbe, saj gre za osebne podatke, ki so pomembni za pravilno izvršitev odločbe. Od sestave in vsebine izreka pa je odvisna pravilna in učinkovita izvršitev odločbe.
- Uvod odločbe vsebuje neustrezne in nepotrebne pravne podlage (49. in 86. člen ZSV). Pravilne pravne podlage za izdajo predmetne odločbe so tiste, ki vsebujejo določbe o pristojnosti za odločanje o upravni zadevi za odločanje o upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč, kar pa v uvodu ni navedeno, temveč je navedeno le »priznanje pravice po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A, v nadaljevanju Zakon o DVDTPO)«, brez navedbe konkretne določbe predpisa. Prav tako ni pravilno navedena upravna zadeva, pravilno bi bilo npr. »v upravni zadevi izdaje odločbe o upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ■,.....«, zato gre za kršitve določb 212. člena ZUP. Upravna inšpektorica ugotavlja tudi, da ni navedene veljavne pravne podlage za odločitev, saj je bil Zakon o DVDTPO spremenjen oziroma dopolnjen še z 40/2012 - ZUJF, 99/2013 - ZSVarPre-C.
- Izrek je pomanjkljiv in zaradi tega nedoločen, saj iz njega ni mogoče določiti osebo, kateri pripadajo pravice. Navedeno je namreč le osebno ime, brez ostalih podatkov (rojstni datum, naslov).. V 1. točki izreka je navedeno, da je »■ od 16.12.2014 dalje upravičen do dodatka za tujo nego in pomoč pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb v višini ■UER mesečno; v 2. točki je odločeno, da se pravica iz prve točke izplačuje za nazaj, pri čemer pa ni določeno za koliko časa nazaj se pravica izplačuje – npr. od kdaj do kdaj in koliko ter na kateri tekoči oz. bančni račun. Zato gre za kršitev 213. člena ZUP.
- Obrazložitev je pomanjkljiva. Kot pravna podlaga za obrazložitev 1. točke izreka je naveden 9. člen Zakona o DVDTPO, pri čemer pa ni obrazloženo, kako je CSD ugotovil, da je imetnik upravičen do v izreku navedenega zneska (po katerih kriterijih in v katerem predpisu so določeni). Obrazložitev tudi ne vsebuje razlage, kako se je postopek začel, kdaj se je začel in konkretno določbo predpisa, na podlagi katerega se je postopek začel; ne vsebuje razlogov, odločilnih za presojo posameznih dokazov, niti navedbe določb predpisov, na katere se opira odločba, niti razlogov, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo (na podlagi česa mu pripada dodeljena pravica). Vse to predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP, kar predstavlja tudi bistveno kršitev določb postopka iz 237. člena ZUP, saj odločbe ni mogoče preizkusiti.
- V odločbi je navedeno »pravni pouk«, namesto pravilno »pouk o pravnem sredstvu«, kar predstavlja kršitev določb 215. člena ZUP.
- Odredbe o vročitvi: »■ po zakonitem zastopniku ■, ... - osebno« ni ustrezna. V kolikor ima stranka zakonitega zastopnika, se vroča njemu, in sicer se vročitev opravi kot je predpisano v členih 83. do 87. ZUP. Upravna inšpektorica ob tem opozarja, da v kolikor ima stranka zakonitega zastopnika, bi moral biti ta naveden že v uvodu odločbe v skladu z določili 212. člena ZUP. Pri odredbi vročitve ZPIZ-u ni navedenega načina vročitve, kar predstavlja kršitev 1. odstavka 169. člena UUP, odredba »v zbirko dokumentarnega gradiva« pa je neustrezna, ker se odločba na vroča v zbirko arhivskega gradiva, ampak samo strankam. Ob tem upravna inšpektorica ponovno opozarja na določbo drugega odstavka 169. člena UUP, po katerem se dokumenti, ki so nastali pri delu organa, pri organu hranijo v izvorniku.
- V odločbi je pod pisarniškim odredbami o vročitvi navedeno »Dodatek za tujo nego in pomoč nakazovati ■ za ■ na TRR, odprt pri banki ■, ...«. Navedena

vsebina bi morala biti zapisana v izreku odločbe, zato upravna inšpektorica ponovno ugotavlja kršitev določb ZUP o obličnosti odločb, ki so opredeljene v 210. in 213. členu ZUP.

6. UVELJAVLJANJE PRAVICE GLUHE OSEBE DO TOLMAČA ZA ZNAKOVNI JEZIK

6.1 Normativni del

Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (Uradni list RS, št. 96/02, v nadaljevanju ZUSZJ) določa pravico gluhih oseb uporabljati slovenski znakovni jezik (v nadaljevanju: znakovni jezik) in pravico gluhih oseb do informiranja v njim prilagojenih tehnikah ter obseg in način uveljavljanja pravice do tolmača za znakovni jezik pri enakopravnem vključevanju gluhih oseb v življenjsko in delovno okolje ter vse oblike družbenega življenja ob enakih pravicah in pogojih ter z enakimi možnostmi, kot jih imajo osebe brez okvare sluha. (1. člen)

Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe.

Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik tudi v vseh drugih življenjskih situacijah, v katerih bi ji gluhoti pomenila oviro pri zadovoljevanju njenih potreb.

Gluha oseba ima pravico biti informirana v njej prilagojenih tehnikah v skladu s posebnimi predpisi.

Pravica iz prvega in drugega odstavka tega člena se uresničuje z uveljavljanjem pravice do tolmača za znakovni jezik. (10. člen)

Pravico do tolmača za znakovni jezik iz drugega odstavka 10. člena tega zakona lahko gluha oseba uveljavlja po lastni presoji v obsegu 30 ur letno, gluha oseba, ki ima status dijaka ali študenta, pa zaradi dodatnih potreb, povezanih z izobraževanjem, lahko tudi več, vendar skupaj največ 100 ur letno.

Gluha oseba pravico uporabe znakovnega jezika iz prejšnjega odstavka uveljavlja neposredno pri Združenju tolmačev za slovenski znakovni jezik oziroma pri tolmačih iz liste tolmačev iz 8. člena tega zakona.

Delo tolmača za znakovni jezik v obsegu iz prvega odstavka tega člena plača gluha oseba z vavčerjem, ki ji ga izda center za socialno delo na podlagi odločbe o pravicah po tem zakonu. Plačilo stroškov tolmača za znakovni jezik iz prvega odstavka tega člena krije ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo. (13. člen)

Gluhe osebe uveljavljajo pravice po tem zakonu v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, če zakon ne določa drugače.

O pravicah gluhih oseb iz prvega in drugega odstavka 10. člena tega zakona odloča na prvi stopnji center za socialno delo na podlagi mnenja strokovne komisije.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo. (17. člen)

Vloga za priznanje pravic po tem zakonu se vložijo pri krajevno pristojnem centru za socialno delo.

Vlogi, iz katere morajo biti razvidni osebni podatki prosilca, je potrebno priložiti izvid audiograma. (18. člen)

Pravice po tem zakonu so gluhi osebi priznane od dneva dokončnosti izdane odločbe.

V prvem letu uveljavljanja pravic po tem zakonu se gluhi osebi prizna pravica iz prvega odstavka 13. člena tega zakona v sorazmernem obsegu glede na mesec uveljavitve pravice. (19. člen)

Strokovne komisije iz drugega odstavka 17. člena tega zakona imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo.

Strokovno komisijo sestavljajo trije člani in sicer zdravnik ustrezne specialnosti, predstavnik Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik in predstavnik regijskega društva gluhih, ki ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva.

Komisija pri pripravi mnenja upošteva izvid pristojnega zdravnika in zmožnost sporazumevanja gluhe osebe, obvezno pa opravi tudi razgovor z gluho osebo in jo seznani s svojimi ugotovitvami in mnenjem.

Stroške dela strokovnih komisij krije ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo. (20. člen)

Na podlagi odločbe izda center za socialno delo gluhi osebi izkaznico, s katero lahko uveljavlja pravice po tem zakonu, enkrat letno pa ji izda vavčerje za plačilo tolmača.

Minister, pristojen za invalidsko varstvo, s pravilnikom določi podroben opis izkaznice in vavčerja. (21. člen)

O izdani odločbi center za socialno delo obvesti tudi Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik. (3. odstavek 22. člena)

6.2 Zadeva št. 140-2/2014 – priznanje pravice do tolmača

1. CSD je dne 4.11.2014 prejel vlogo za priznanje pravice do tolmača za znakovni jezik s strani Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za članico ■ s priloženo fotokopijo audiograma.
2. Dne 13.3.2015 je CSD z vabilom povabil Strokovno komisijo za obravnavo predmetne zahteve za 24.3.2015.
3. Strokovna komisija je dne 24.3.2015 podala pisno mnenje in z njim seznanila tudi ■.
4. CSD je izdal ■ odločbo št. 140-2/2014 z dne 1.6.2015 o pravici do uporabe slovenskega znakovnega jezika in pravici do tolmača.
 - V uvodu je navedenih preveč pravnih podlag, kar je neustrezno, in sicer je pravilna pravna podlaga le 2. odstavek 17. člena ZUSZJ; upravna zadeva ni določno navedena (npr. pravilno »v upravni zadevi odločanja o priznanju pravice do uporabe slovenskega znakovnega jezika, na vlogo...«), kar predstavlja kršitve določb 212. člena ZUP.
 - Izrek v prvi točki določa, da »ima ■ pravico uporabljati slovenski znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe.« Upravna inšpektorica ugotavlja, da je izrek v tej točki brezpredmeten, saj se ta pravica⁵⁸ uresničuje z uveljavljanjem pravice do tolmača za znakovni jezik in ni potrebno posebej odločati o tem. Četrta točka izreka, ki določa, da »CSD Slovenske Konjice izda izkaznico in enkrat letno vavčerje za plačilo tolmača« je prav tako brezpredmetna, saj organ sam sebi z odločbo, s katero priznava pravico vlagatelju zahtevka, ne nalaga pravic in obveznosti, ki jih je po uradni dolžnosti dolžan izvesti že na podlagi materialnega predpisa. Peta točka izreka določa, da »do izdaje izkaznice ■ uveljavlja pravice, določene v tej odločbi, na podlagi predložitve te odločbe«. Za to odločitev ni pravne podlage, saj ZUSZJ določa, da so pravice po tem zakonu gluhi osebi priznane od dneva dokončnosti izdane odločbe⁵⁹, zato bi bila pravilna navedba: »Pravice iz 1. in 2. točke izreka so ■ priznane od dneva dokončnosti izdane odločbe.«
 - Obrazložitev je pomanjkljiva, saj ne vsebuje navedb določb predpisov, na katere se opira odločba, ponekod je tudi neustrezna oziroma ni pravilno ugotovljeno dejansko stanje (npr. navedeno je, da je ■ k vlogi predložila izvid z dne 16.2.2015 /datum pregleda, naveden na izvidu je 16.2.2015/, kar ni mogoče, glede na to, da je iz datuma, vpisanega na prejemni stampiljki, odtisnjeni na vlogi, razvidno, da je bila vloga podana dne 4.11.2014). Gre za kršitve 214. člena ZUP.
 - V pouku o pravnem sredstvu je napačno navedeno »pravni pouk«, ni navedenega naslova organa, pri katerem se mora vložiti pritožba, kar predstavlja kršitve določb 215. člena ZUP.

⁵⁸ Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe (10. člen ZUSZJ)

⁵⁹ 1. odstavek 19. člena ZUSZJ.

- Pri pisarniški odredbi o vročitvi pri vseh naslovnikih ni navedenega načina vročitve, kar predstavlja kršitev 169. člena UUP, pisarniška navedba »arhiv«, je nepravilna.
- Upravna inšpektorica ugotavlja tudi, da na odločbi ni odtisnjene stampiljke o dokončnosti in pravnomočnosti, kar predstavlja kršitev določbe 5. odstavka 183. člena UUP.

5. Dne 1.6.2015 je CSD z dopisom na MDDSZ posredoval zahtevo za izdelavo izkaznice.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je bil v konkretnem postopku občutno prekoračen instrukcijski rok iz 222. člena ZUP⁶⁰ za izdajo odločbe, kar ima za posledico očitno prikrajšanje pravic oziroma pravnih koristi strank, saj je stranka podala vlogo 4.11.2014, o njeni pravici pa je bilo odločeno šele z dnem 1.6.2015, zato je posledično lahko uveljavljala pravice občutno kasneje kot bi jih lahko sicer (t.j. v konkretnem primeru od dne 4.1.2015).

7. PRAVICE IZ JAVNIH SREDSTEV

7.1 Normativna ureditev

Centri za socialno delo odločajo po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 3/13 - ZŠolPre-1, 14/13, 56/13 - ZŠtip-1, 99/13, 14/15 - ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 - odl. US in 51/16 - odl. US, v nadaljevanju ZUPJS) o pravici do naslednjih denarnih prejemkov:

1. otroškega dodatka po zakonu, ki ureja družinske prejemke (v nadaljnjem besedilu: otroški dodatek);
2. denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke (v nadaljnjem besedilu: denarna socialna pomoč);
3. varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke (v nadaljnjem besedilu: varstveni dodatek);
4. državne štipendije po zakonu, ki ureja štipendiranje (v nadaljnjem besedilu: državna štipendija). (5. člen ZUPJS)

Centri za socialno delo odločajo po tem zakonu o pravici do naslednjih subvencij in plačil:

1. znižanju plačila za programe vrtcev po zakonu, ki ureja predšolsko vzgojo (v nadaljnjem besedilu: znižano plačilo vrtca);
2. dodatni subvenciji malice za učence in dijake po zakonu, ki ureja šolsko prehrano (v nadaljnjem besedilu: subvencija malice za učence in dijake);
3. subvenciji kosila za učence po zakonu, ki ureja šolsko prehrano (v nadaljnjem besedilu: subvencija kosila za učence);
5. oprostitvi plačil socialnovarstvenih storitev po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: oprostitvev plačila socialnovarstvenih storitev);
6. prispevku k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika po zakonu, ki ureja socialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: prispevek k plačilu družinskega pomočnika);
7. subvenciji najemnine neprofitnega najemnega stanovanja, namenskega najemnega stanovanja, bivalne enote, tržnega najemnega in hišniškega stanovanja po zakonu, ki ureja stanovanjska razmerja (v nadaljnjem besedilu: subvencija najemnine);
8. pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev);

⁶⁰ Kadar se začne postopek na zahtevo stranke oziroma po uradni dolžnosti, če je to v interesu stranke, pa pred odločitvijo ni potreben poseben ugotovitveni postopek, mora pristojni organ izdati odločbo in jo vročiti stranki čimprej, najpozneje pa v enem mesecu od dneva, ko je prejel popolno vlogo za začetek postopka, oziroma od dneva, ko je bil začet postopek po uradni dolžnosti. V drugih primerih, ko se začne postopek na zahtevo stranke oziroma po uradni dolžnosti, če je to v interesu stranke, mora pristojni organ izdati odločbo in jo vročiti stranki najpozneje v dveh mesecih. (1. odstavek 222. člena ZUP)

9. pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za državljane Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovanci iz drugega naslova po zakonu, ki ureja zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje). (6. člen ZUPJS)

Center za socialno delo odloča o pravicah iz javnih sredstev po zakonu o splošnem upravnem postopku, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

Center za socialno delo lahko pri ugotavljanju oseb, ki se upoštevajo po 10. členu tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogljed pa lahko opravi tudi nenapovedano. (1. in 2. odstavek 34. člena ZUPJS)

O pravicah iz javnih sredstev odloča center za socialno delo, ki je krajevno pristojen po predpisih o socialnem varstvu. Če se krajevna pristojnost po teh predpisih ne da ugotoviti, je krajevno pristojen tisti center za socialno delo, ki je za osebo oziroma osebe že odločil o pravicah po tem zakonu. (36. člen ZUPJS)

Pravice iz 5. in 6. člena tega zakona se uveljavljajo z enotno vlogo.

V primeru iz prejšnjega odstavka center za socialno delo odloči z eno odločbo.

Center za socialno delo odloča tudi o vlogi za ponovno odmero in nadaljnje prejemanje državne štipendije za vsako novo šolsko ali študijsko leto.

Obrazložitev odločbe iz drugega odstavka vsebuje vrsto in višino dohodkov iz 12. člena tega zakona ter vrsto in vrednost premoženja iz 17. člena tega zakona, ki so bili upoštevani pri izračunu dohodka na družinskega člana po tem zakonu. Natančnejša obrazložitev je potrebna le, če posamezni pravici iz javnih sredstev ni ugodeno. V tem primeru se obrazloži le tisti del izreka, s katerim pravica ni bila priznana.

Ne glede na določbe prvega, drugega in četrtega odstavka tega člena se pravica, ki jo oseba kot zavezanec po predpisih o socialnem varstvu uveljavlja za oprostitev plačila socialnovarstvene storitve ali znižani prispevek k plačilu družinskega pomočnika za storitev oziroma za družinskega pomočnika za osebo, ki je po predpisih o socialnem varstvu upravičena do storitve oziroma do družinskega pomočnika, uveljavlja s samostojno vlogo hkrati z vlogo upravičenca do uveljavljanja oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev ali znižanega prispevka k plačilu družinskega pomočnika. Center za socialno delo v tem primeru z eno odločbo odloči o pravicah in obveznostih upravičenca in njegovega zavezanca. Ob uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki se financirajo iz občinskega proračuna, pristojna lokalna skupnost poda predhodno mnenje o znanih okoliščinah, ki so pomembne za odločitev in ki izhajajo iz njenih zbirk podatkov, če zakon, ki ureja upravičenost do posamezne pravice iz javnih sredstev, ne določa drugega načina sodelovanja lokalne skupnosti v postopku. Pristojna lokalna skupnost mnenje iz prejšnjega odstavka poda v 10 dneh od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o pravicah iz javnih sredstev, ki se financira iz proračuna lokalne skupnosti. Če lokalna skupnost v navedenem roku mnenja ne da, se postopek nadaljuje. Če pristojna lokalna skupnost v roku poda mnenje iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je prijavila stransko udeležbo v postopku. V tem primeru se pristojno lokalno skupnost, če tako zahteva, lahko seznanj le s podatki o določeni višini tistih denarnih prejemkov iz 5. člena tega zakona, ki neposredno vplivajo na upravičenost do subvencij oziroma plačil iz 6. člena tega zakona, ki jih izplačuje lokalna skupnost. (37. člen ZUJS)

Odločba, s katero se odloči o pravici po tem zakonu, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju. (37.a člen ZUPJS)

Pritožba ne zadrži izvršitve. (2. odstavek 38. člena ZUPJS)

Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic iz javnih sredstev.

Upravičenec do denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k

plačilu družinskega pomočnika mora centru za socialno delo sporočiti vsa dejstva, okoliščine in vse spremembe, ki vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel. Upravičenec do otroškega dodatka, državne štipendije in znižanega plačila vrtca mora centru za socialno delo sporočiti naslednje spremembe, ki pri teh pravicah lahko vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja: spremembo števila oseb ali upravičencev, spremembo ali vključitev v vzgojno-izobraževalni oziroma visokošolski zavod, spremembo statusa učenca, dijaka ali študenta, spremembo stalnega prebivališča in spremembo vrste periodičnega dohodka, pri državni štipendiji pa tudi druge okoliščine, ki po zakonu, ki ureja štipendiranje, vplivajo na to pravico, v osmih dneh od dneva, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel.

Center za socialno delo v primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena na novo odloči o posamezni pravici. (42. člen ZUPJS)

Ne glede na prejšnji člen mora center za socialno delo ves čas trajanja pravice iz javnih sredstev po uradni dolžnosti spremljati, ali so nastopile spremembe iz drugega oziroma tretjega odstavka prejšnjega člena, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice, ker upravičenec do pravice iz javnih sredstev ni več upravičen ali je upravičen v nižjem znesku ali za krajše obdobje, in začeti postopek po uradni dolžnosti. (42. a člen ZUPJS)

O dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na spremembo odločbe in za katere je center za socialno delo izvedel po uradni dolžnosti ali v roku iz drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona, na novo odloči s prvim dnevom naslednjega meseca po nastopu spremembe, razen v postopku oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu družinskega pomočnika, ko center za socialno delo odloči z dnem nastanka spremembe, ki je nastala zaradi spremenjenih okoliščin na strani upravičenca do storitve.

O dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na spremembo odločbe in ki jih je upravičenec sporočil po roku iz drugega in tretjega odstavka 42. člena tega zakona, center za socialno delo odloči s prvim dnevom naslednjega meseca po prejemu obvestila o spremembi, razen če gre za takšno spremembo, zaradi katere bi bilo treba določiti krajše obdobje prejemanja, nižjo višino sredstev ali drugačno odločbo o pravici. V tem primeru center za socialno delo odloči s prvim dnevom naslednjega meseca po nastopu spremembe. V tem postopku izda odločbo, s katero razveljavi odločbo, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, in ugotovi prenehanje upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev ali določi drugo višino ali določi drugo obdobje prejemanja pravice iz javnih sredstev.

Kadar pristojni organ za zaposlovanje iz razlogov, ki jih določa zakon, ki ureja socialnovarstvene prejemke, upravičenca preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve, se za spremembo okoliščin šteje dan, s katerim se brezposelna oseba preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb ali v evidenci iskalcev zaposlitve.

Pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev preneha z dnem dokončnosti odločbe, s katero je prenehala ta pravica.

Pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje preneha dan pred dnevom vstopa v obvezno zdravstveno zavarovanje iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje, v primeru odprave ali razveljavitve odločbe o priznanju pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje pa z dnem dokončnosti te odločbe, če oseba ni obvezno zdravstveno zavarovana iz drugega naslova. (42.b člen ZUPJS)

Upravičenec se lahko odpove pravici do javnih sredstev tudi po vročitvi odločbe, s katero mu je bila priznana pravica. V tem primeru center za socialno delo izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o priznanju pravice, s prvim dnevom naslednjega meseca, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici ali s prvim dnevom naslednjega meseca po mesecu zadnjega plačila, če je le to bilo izplačano po mesecu, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko upravičenec pravici do državne štipendije odpove tudi za nazaj, vendar le od začetka tekočega šolskega ali študijskega leta, pri čemer je dolžan že prejeta javna sredstva iz tega naslova za tekoče šolsko oziroma študijsko leto vrniti.

V primeru odpovedi iz prejšnjega odstavka vlagatelj ne more uveljavljati iste pravice v obdobju, za katerega mu je bila priznana pravica in ki je bila z odločbo iz prejšnjega odstavka razveljavljena.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vlagatelj vedno uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči oziroma otroškega dodatka, če izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči. (42. c člen ZUPJS)

Center za socialno delo lahko v treh letih po prenehanju pravice iz javnih sredstev po uradni dolžnosti začne postopek ugotavljanja upravičenosti do pravice iz javnih sredstev, kadar ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o upravičenosti do pravice iz javnih sredstev, ker oseba do pravice iz javnih sredstev ni bila upravičena ali je bila upravičena v nižjem znesku ali za krajše obdobje, ker je podatke prikazovala lažno ali jih je zamolčala ali ni pravočasno sporočila podatkov in ravnala po 42. členu tega zakona ali je sporočila neresnične podatke. V tem postopku izda odločbo, s katero razveljavi odločbo, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, in ugotovi prenehanje upravičenosti ali določi drugo višino ali določi drugo obdobje prejemanja pravice iz javnih sredstev.

O spremembah iz prejšnjega odstavka center za socialno delo odloči s prvim dnevom naslednjega meseca po nastopu okoliščin.

Če center za socialno delo ugotovi, da je oseba podatke prikazovala lažno ali jih je zamolčala ali je sporočila neresnične podatke že pred izdajo oziroma ob izdaji odločbe, s katero je bila osebi priznana pravica iz javnih sredstev, ali je bila odločba izdana na podlagi drugega nedovoljenega ravnanja osebe, oseba pa do pravice iz javnih sredstev ni bila upravičena ali je bila upravičena v nižjem znesku ali za krajše obdobje, odločbo odpravi. V tem primeru oseba ne more uveljavljati te pravice iz javnih sredstev tri mesece od dokončnosti odločbe, s katero ji je bila odpravljena odločba o priznanju pravice.

Ne glede na določbo prvega odstavka se lahko postopek ugotavljanja upravičenosti do trajne denarne socialne pomoči začne kadarkoli po dokončnosti odločbe o upravičenosti do trajne denarne socialne pomoči. (43. člen ZUPJS)

Javna sredstva, ki jih je oseba prejela na podlagi odločbe centra za socialno delo, ki je bila na podlagi prejšnjega člena ali na podlagi določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ali zakona, ki ureja posamezno pravico iz javnih sredstev, odpravljena oziroma razveljavljena, so v višini razlike med prejeto višino javnih sredstev in višino javnih sredstev, do katerih je upravičena na podlagi odločbe, izdane v postopku odprave oziroma razveljavitve, neupravičeno prejeta javna sredstva in jih je oseba dolžna vrniti.

Kot prejeta pravica iz javnih sredstev po tem zakonu se šteje tudi posredni prejemek v obliki znižanega plačila vrtca, posredni prejemek v obliki subvencije prevozov za dijake in študente, subvencije malice učencev in dijakov, subvencije kosila za učence, oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in znižanega prispevka k plačilu družinskega pomočnika, v obliki subvencije neprofitne najemnine, kot plačilo kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev ali kot plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. Vračilo neupravičeno prejete pravice v obliki posrednega prejema zahteva izplačevalec pravice.

Center za socialno delo odloči o višini, načinu in o času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev ob odpravi oziroma razveljavitvi odločbe iz prvega odstavka tega člena v istem postopku.

Neupravičeno prejeta javna sredstva je oseba dolžna vrniti v 60 dneh od izvršljivosti odločbe. V času od neupravičeno prejetih javnih sredstev do izdaje odločbe se obračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, in sicer v višini, ki je veljala na dan neupravičeno prejetih javnih sredstev. Po poteku roka od dokončnosti odločbe se obračunajo zakonite zamudne obresti.

Če je oseba kljub razveljavitvi odločbe na podlagi prvega odstavka prejšnjega člena še upravičena do posamezne pravice iz javnih sredstev, razen ob upravičenosti do denarne socialne pomoči, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, center za socialno delo po preteku roka za vračilo iz prejšnjega odstavka to pravico iz javnih sredstev mesečno zmanjša glede na višino neupravičeno prejetih javnih sredstev in število mesecev do izteka pravice.

Ne glede na četrti in peti odstavek tega člena lahko izplačevalec pravice, v primeru otroškega dodatka, denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, državne štipendije, subvencije malice in kosila pa center za socialno delo in oseba skleneta dogovor o načinu in času vračila neupravičeno prejetih javnih sredstev, pri čemer se upoštevata višina lastnega dohodka osebe po predpisih, ki urejajo socialnovarstvene prejemke ter njen socialni in gmotni položaj. Odlog ali

obročno plačilo se lahko dogovori največ za tri leta. Oseba je dolžna izplačevalcu pravice oziroma centru za socialno delo skladno z dogovorom o vračilu javnih sredstev redno predložiti dokazila o izvrševanju obveznosti. Za čas odloženega plačila in ob obročnem plačilu se obračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, in sicer v višini, ki je veljala na dan zapadlosti v plačilo. Če oseba zamudi plačilo obroka, je dolžna plačati zakonite zamudne obresti.

Izplačevalec pravice lahko na predlog osebe po predhodnem mnenju centra za socialno delo odloči, da se njen dolg deloma ali v celoti odpiše, vendar največ do višine vrednosti predmetov in prejemkov, ki so po predpisih, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, izvzeti iz izvršbe. Vlogo za odpis ali delni odpis oseba vloži pri izplačevalcu pravice. Izplačevalec pravice lahko center za socialno delo zaprosi za mnenje o odpisu. Dolg se odpiše po kriterijih za odpis davčnega dolga davčnim zavezancem - fizičnim osebam. (44. člen ZUPJS)

Ko center za socialno delo na podlagi 43. in 44. člena tega zakona ugotovi neupravičeno prejetje javnih sredstev, hkrati po uradni dolžnosti preveri tudi upravičenost do vseh drugih javnih sredstev po tem zakonu. (45. člen ZUPJS)

7.1 1 Informacijski sistem ISCS2/ISCS2

Upravna inšpektorica izpostavlja posebnost, na katero so vezani centri za socialno delo pri izdaji odločb o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je za potrebe delovanja centrov za socialno delo, vzpostavilo enoten informacijski sistem centrov za socialno delo (v nadaljevanju ISCS2). ISCS2 informacijsko podpira izvajanje aktivnosti na vseh ključnih področjih dela centrov za socialno delo. ISCS2 centrom za socialno delo nudi predvsem podporo pri združevanju podatkov, podporo pri odločanju, standardiziran izpis pravnih aktov in drugih dokumentov ter obračun podatkov, ki so podlaga za izplačilo transferjev. Ta informacijski sistem omogoča tudi pridobivanje ustreznih podatkov za odločanje in vsebuje številne kontrole. S tem so podani pogoji za zakonitost izplačil. Ministrstvo pa ISCS2 uporablja predvsem kot upravljavski informacijski sistem, ki omogoči pravilno izplačilo transferjev, podporo pri odločanju ter omogoča planiranje in kontrolo podatkov.

ISCS2 je nov sistem, uveden v letu 2011, ki pokriva področje za podporo izvajanju ZUPJS. Izplačevanje, evidentiranje in obdelava podatkov v ISCS2 potekajo na podlagi več različnih zakonov, kar pomeni, da gre za izredno široko področje, pri čemer se posamezni zakoni velikokrat vsebinsko dopolnjujejo, to pa tvori izredno kompleksno okolje.⁶¹

Postopek reševanja vlog na področju ZUPJS se začne z oddajo vloge upravičenca na CSD. Strokovni delavci CSD vnesejo podatke v informacijski sistem in pripravijo odločbo. ISCS2 torej predstavlja informacijski sistem, ki je namenjen odločanju (v njem se oblikuje odločba na podlagi vnosa podatkov iz vloge za pridobitev posamezne pravice iz ZUPJS). Pri tem je bilo upravni inšpektorici pojasnjeno, da informacijski sistem omogoča avtomatično izdajo odločb na podlagi 36. člena ZUPJS (obrazci odločb vnaprej pripravljeni, del njihove vsebine, ki vpliva tudi na izračun, se spreminja le na podlagi podatkov, ki jih lahko vnaša uradna oseba CSD, ki vodi postopek za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev).

Po pojasnilih direktorice in uradnih oseb, uradna oseba lahko le potrdi vsebino odločbe, ne more pa jo spremeniti, če med preverjanjem avtomatično (zgenerirane) odločbe ugotovi napako. Do poprave napake lahko pride le tako, da stranka vloži pritožbo. Prav tako je bilo ugotovljeno, da sistem izpiše na odločbi tisti datum, ko uradna oseba v sistem vpiše osnovne podatke in poda zahtevo, da sistem iz različnih baz črpa podatke. Datuma odločbe tako ni mogoče spreminjati, zato prihaja do zamika med datumom izdaje odločbe in datumom odpreme, kar ima za posledico, da odločbe dejansko niso odpremljene na dan, ki je naveden kot datum izdaje odločbe. Zaradi navedenega tudi ne morejo slediti določbam UUP. Odločbo pregledajo uradne osebe in jo podpiše direktor CSD. Upravna inšpektorica je v zvezi s postopki

⁶¹ M. Stele: Notranja revizija izplačevanja transferjev iz informacijskega sistema centrov za socialno delo (IS CSD) na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Magistrsko delo, Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu, februar 2013.

na področju reševanja vlog na podlagi ZUPJS, pridobila še naslednja pojasnila: V primeru pritožbe se izvede *obravnava* na 1. stopnji na CSD, morebitna *obravnava* na 2. stopnji pa na drugostopenjskem pritožbenem organu MDDSZ. Vročene odločbe so podlaga za mesečni obračun. Mesečne obračune zunanji izvajalci izvedejo na vnaprej dogovorjene in usklajene datume na produkcijskem informacijskem sistemu, ki je fizično inštaliran na računalniški opremi MJU. Rezultat mesečnega obračuna so podatki za izplačilo upravičencem in kontrolni podatki. Kontrolni podatki se deloma preverijo na CSD-jih, dokončno pa s strani pristojnih na MDDSZ, kjer se tudi izplačilo odobri. Podatki za izplačilo se avtomatično v elektronski obliki prenesejo na Urad za javna plačila (UJP), ki na podlagi podpisanega naloga izvede izplačilo preko poslovnih bank⁶².

V nadaljevanju je prikazan pregled upravnih postopkov v upravnih zadevah odločanja o uveljavljanju nekaterih pravic do denarnih prejemkov in uveljavljanju nekaterih subvencij in plačil. Zaradi informacijskega sistema ISCSD/2, od katerega uporabe je odvisno delo uradnih oseb pri vodenju postopkov in izdelavi konkretnih upravnih aktov v teh upravnih zadevah, upravna inšpektorica izpostavlja le nekatere bistvene ugotovitve.

7.2 Zadeva št. 1233-3/2016 – oprostitev plačila institucionalnega varstva

➤ Uvodoma upravna inšpektorica ugotavlja, da se v zadevi nahajajo izpisi iz računalniških sistemov, ni pa uradnega zaznamka o tem, kdo, kdaj, od kje je dokument pridobil. Glede na to, da gre za vsebino zapisov, ki predstavljajo dokumente organa (lastni dokument⁶³), ti pa morajo biti na predpisan način evidentirani in opremljeni, kot to določata 2. odstavek 74. člena ZUP⁶⁴ ter 201. člen UUP⁶⁵, upravna inšpektorica ugotavlja navedene kršitve ZUP in UUP.

1. CSD je dne 22.1.2016 prejel vlogo za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila institucionalnega varstva.

2. Z dopisi št. 1233-3/2016-8 z dne 2.2.2016 je pozval zavezance k predložitvi podatkov pred izdajo odločbe ter občino, kot plačnika oziroma doplačnika storitve seznanil z uvedbo postopka.

➤ V zadevi se nahajajo trije dopisi z enako številko dokumenta in enakim datumom, naslovljeni pa so na različne naslovnike, kar predstavlja kršitve določb 30. točke 2. člena UUP.

➤ Dopisa fizičnim osebam vsebujeta pisarniško odredbo o vročitvi »priporočeno s povratnico«, iz prispele povratnice pa izhaja, da je bila vročitev sicer pravilno opravljena na podlagi določb 87. člena ZUP, zato upravna inšpektorica opozarja, da bi moralo biti pri pisarniški odredbi o vročitvi navedeno »osebno«. Takšna vročitev se namreč odredi, kadar gre za odločbe in sklepe ter druge dokumente, od katerih vročitve začne teči rok, saj se morajo vročiti osebno tistemu, kateremu so namenjeni, pri čemer se za osebno vročitev šteje tudi vročitev v skladu s 86. členom tega zakona. Drugi dokumenti se vročajo v skladu z zakonom, ki ureja poštno storitve.⁶⁶

➤ Dopis občini ne vsebuje pisarniške odredbe o vročitvi dokumenta, kar predstavlja kršitve določb 1. odstavka 169. člena UUP.

⁶² Dostopno na: www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.../jr_dok_gradivo_csd_jan11_icscd.doc

⁶³ Lastni dokument je izviren ali reproduciran zapis, ki je nastal pri delu organa in je pomemben za njegovo poslovanje ter ga organ ni odposlal drugemu naslovniku (19. točka 2. člena UUP).

⁶⁴ O uradnih zapažanjih in ugotovitvah, ustnih navodilih in sporočilih ter okoliščinah, ki se tičejo samo notranjega dela organa, pri katerem se vodi postopek, se praviloma ne sestavi zapisnika: o tem uradna oseba napiše uradni zaznamek z navedbo kraja in datuma ter ga podpiše. Podpis ni obvezen, če se podatki o času in kraju zaznamka v elektronski obliki ter uradni osebi, ki ga je sestavila, samodejno evidentirajo v informacijskem sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje.

⁶⁵ Kadar ima javni uslužbenec, ki vodi postopek, možnost sam vpogledati v uradno evidenco, si podatek priskrbi neposredno sam, o čemer je dolžan napraviti uradni zaznamek, ki je del podatkov zadeve, o kateri vodi postopek. V uradnem zaznamku navede ime in naziv uradne evidence, datum in uro vpogleda ter podatke, ki so bili pridobljeni z vpogledom.

⁶⁶ 1. odstavek 87. člena ZUP.

3. CSD je izdal odločbo št. 1233-3/2016-08/1 z dne 25.2.2016 o oprostitvi plačila v višini ■ EUR in o višini prispevkov zavezancev za plačilo.

➤ Zapis številke dokumenta št. 1231-3/2016-08/1 ni pravilen, saj ne ustreza kronološkemu vrstnemu redu nastanka posameznih dokumentov v tej upravni zadevi. Iz tako zapisane številke dokumenta, je glede na določbe UUP razvidno, da gre za prvi dokument. Prvi dokument pa v tej upravni zadevi predstavlja vloga stranke, zato gre za kršitev določb 30. točke 2. člena UUP.

4. Izrek v 11. točki določa, da je »odločba izvršljiva z dnem odpreme vlagatelju/ici. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe«. Upravna inšpektorica v primeru obravnave pritožbe še pred vročitvijo odločbe glede na določbe 37. a člena ZUPJS⁶⁷ ne ugotavlja nepravilnosti, saj je upravni organ postopal v skladu z načelom varstva pravic strank in javnih koristi (7. člen ZUP), ko je pritožbo nemudoma obravnaval⁶⁸. Iz odločbe je namreč razvidno, da je bila ta odpremljena dne 26.2.2016, ena od strank pa se je na odločbo pritožila dne 8.3.2016, kar pomeni, da je bila pritožba podana še preden je bila vročitev na podlagi 37. a člena ZUPJS opravljena. Vročanje je ključno dejanje v postopku, saj je pogoj za nastanek pravnih učinkov pisanja, ki se vroča⁶⁹.

5. Upravna inšpektorica ugotavlja, da so bili v postopku udeleženi kot stranke upravičenec, ki je uveljavljal oprostitev plačila socialnovarstvene storitve, in zavezanci, ki jih do upravičenca veže preživninska obveznost po 124. členu Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. CSD je z dopisi obvestil zavezance, da nastopajo kot stranke v postopku ugotavljanja oprostitve pri plačilu socialnovarstvene storitve (domsko varstvo) za upravičenca in jih pozval, naj v roku 15 dni izpolnijo priloženi obrazec in posredujejo zahtevane podatke o njihovih dohodkih in njihovih zakoncih (oziroma osebah, s katerimi živijo v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti), sicer bo organ štel, da so plačilno sposobni v višini oprostitve plačila za upravičenca in bo določen njihov prispevek k plačilu storitve za upravičenca. Iz dokumentacije je razvidno, da so zavezanci vrnili izpolnjene obrazce.

6. Po prejemu podatkov je CSD opravil izračun prispevka za upravičenca in za vsakega od zavezancev ter izdal odločbo.

➤ Kot je razvidno iz poteka postopka, je organ zagotovil kontradiktornost postopka zgolj v začetni fazi (ob njegovi uvedbi), ne pa tudi kasneje. Pred izdajo odločbe CSD zavezancev in upravičenca ni seznanil z ugotovljenim dejanskim stanjem, in sicer koliko naj bi znašal prispevek upravičenca in posameznega zavezanca oziroma kateri izmed zavezancev po ugotovitvah organa izpolnjuje pogoje za oprostitev plačila in v kakšni višini ter kako je ugotovil ta dejstva. V obravnavani zadevi ni šlo za primer, ko bi bili izpolnjeni pogoji za odločanje po skrajšanem ugotovitvenem postopku skladno s 144. členom ZUP. Da gre za poseben ugotovitveni postopek, izhaja tudi iz evidence upravnih postopkov (na ovoju zadeve je označba »P2 zahteven p.u.p.«, kar v skladu s Pravilnikom o vodenju evidence o upravnem postopku (Uradni list RS, št. 18/03 in 7/06) pomeni, da je predmetni postopek, glede njegove zahtevnosti ovrednoten kot zahteven poseben ugotovitveni postopek. V skladu z določbami 145. člena ZUP pa se poseben ugotovitveni postopek izvede v vseh primerih, razen v primerih iz 144. člena tega zakona. Poseben ugotovitveni postopek se izvede za ugotovitev dejstev in okoliščin, ki so pomembne za razjasnitev zadeve ali zato, da se da strankam možnost, da uveljavijo in zavarujejo svoje pravice in pravne koristi. Za zavarovanje pravic udeležencev postopka bi jih moral organ seznaniti z ugotovljenimi dejstvi in izvedenimi dokazi še pred izdajo odločbe. V obravnavanem primeru se je

⁶⁷ »Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme.«

⁶⁸ Glej Upravno procesne dileme v posebnih upravnih postopkih 3, P. Kovač et al., Uradni list, Ljubljana, 2015, str. 123, 124.

⁶⁹ Gre za kontradiktornost zakonske določbe glede na določbe 224. člena ZUP in s tem pomena izvršljivosti odločbe za uveljavljanje pravic ali izpolnjevanja obveznosti ter možnost izpodbijanja odločitve oziroma dostopa do učinkovitega pravnega sredstva, kot to določa že 25. člen Ustave RS.

zavezanika šele v pritožbi lahko izrekla o vseh okoliščinah in dejstvih, ki so bila pomembna za izdajo odločbe. Glede na navedeno je bil kršen četrty odstavek 146. člena ZUP, ki pomeni izpeljavo načela zaslišanja stranke iz 9. člena ZUP. V postopku so nastopale stranke z nasprotujočimi si interesi, zato bi moral organ opraviti ustno obravnavo. Ker tega ni storil, je kršil prvi odstavek 154. člen ZUP.

7. Dne 8.3.2016 je CSD prejel pritožbo zavezanke za plačilo.

8. V zadevi je narejen uradni zaznamek št. 1233-3/2016 (08) 12 z dne 9.3.2016 o tem, da je zavezanec poklical in sporočil, da bo sam doplačal oskrbo za mamo, pri čemer bo podal izjavo pisмено in jo poslal.

9. V času inšpekcijskega nadzora ob prevzemu dokumentacije drugi dokumenti v zadevi še niso nastali.

7.3 Zadeva št. 1233-52/2015 – oprostitev plačila institucionalnega varstva in reševanje pritožbe

1. CSD je dne 22.5.2015 prejel vlogo ■ za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila socialno varstvenih storitev (domsko varstvo).
2. CSD je izdal odločbo št. 1233-52/2015-08/1 z dne 4.6.2015 (odpremljena 6.7.2015), s katero je ■ oprostil plačila v višini ■ EUR, ■ pa zavezal k plačilu v višini ■ EUR.
 - Na odločbi je odtisnjena stampiljka z datumom odpošiljanja, in sicer je to »6.7.2015«, na odločbi pa je naveden datum izdaje 4.6.2015, kar po oceni upravne inšpektorice predstavlja očitno predolg rok za odpremo dokumenta in gre za kršitev 4. odstavka 169. člena UUP, saj ni bilo ažurno poskrbljeno za odpremo dokumenta. Upravna inšpektorica ne glede na posebne določbe ZUPJS glede izvršljivosti odločb opozarja, da v takšnem primeru lahko pride do situacije, ko se lahko podatki, na podlagi katerih je organ odločil o pravici, v času od pridobitve oz. vpogleda v podatke do odpreme odločbe (ki je več kot en mesec) že spremenijo, stranka pa se je z njeno vsebino lahko seznanila šele po 6.7.2015, ko ji je bila odposlana. Šteje pa se, da je odločba izdana z dnem vročitve stranki⁷⁰. Upravna inšpektorica zato opozarja, da mora uradna oseba dejansko stanje ugotoviti natančno, torej pred izdajo odločbe⁷¹ preveriti podatke o dejstvih⁷², na podlagi katerih je odločba izdana, zato je tudi bistveno, da javni uslužbenec nemudoma odredi odpremo takšnega dokumenta v skladu z določili 168. člena UUP.
3. Dne 21.7.2015 se je ■ na odločbo pritožila.
4. CSD je z dopisom št. 1233-52/2015-08 z dne 22.7.2015 odstopil pritožbo organu druge stopnje.
 - Na dopisu ni pisarniške odredbe o vročitvi za naslovnika, pri odrejeni vročitvi »v vednost«, pa ni navedenega načina vročitve, kar predstavlja kršitev 1. odstavka 169. člena UUP.
5. Organ druge stopnje z določbo z dne 20.10.2015 odpravil prvostopenjsko odločbo in vrnil zadevo vrnil CSD v ponovni postopek.
6. CSD je dne 7.1.2016 pozval zavezanico k posredovanju podatkov, dne 19.2.2016 odposlal odločbo z dne 15.2.2016, na katero je ■ ponovno podala pritožbo.

⁷⁰ Glej tudi: P. Kovač: Vročanje v upravnem postopku (od vročitve upravne odločbe do njene izvršitve), Podjetje in delo, 2008, številka 6-7, stran 1302-1316.

⁷¹ Uradna oseba, ki vodi postopek, lahko med postopkom ves čas ugotavlja dejansko stanje in izvaja dokaze o vseh dejstvih, pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena.

⁷² Uradna oseba, ki vodi postopek, si preskrbi po uradni dolžnosti podatke o dejstvih, o katerih vodi uradno evidenco organ, ki je pristojen za odločanje. Enako ravna uradna oseba glede dejstev, o katerih vodi uradno evidenco kakšen drug državni organ oziroma organ samoupravne lokalne skupnosti ali nosilec javnega pooblastila.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je CSD pri odločanju v ponovljenem postopku kršil rok za izdajo odločbe – kršitev 3. odstavka 251. člena ZUP (dne 20.10. 2015 odprava odločbe, nova odločba izdana šele 19. 2. 2016).
7. CSD je izdal novo odločbo št. 1233-52/2015-08/4 z dne 24.2.2016, s katero je odločil, da se ■ oprosti plačila storitev v višini ■ EUR, in da prispevek za ■ znaša ■ EUR, da storitev v višini razlike med oprostitvijo upravičenca in prispevki zavezancev doplača občina ter da se ■ prepove odtujiti in obremeniti nepremične.
- V uvodu odločbe je navedena le pravna podlaga 36. člen ZUPJS, dejansko pa moral biti v konkretnem primeru naveden 242. člen ZUP⁷³.
 - V 1. točki izreka je navedeno, da z veljavnostjo te odločbe preneha veljati odločba CSD št. 1233-52/2015-08/3 z dne 15. 2. 2016, razen dela, ki se nanaša na zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve«, v nadaljevanju pa je v točki 9. izreka navedena prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnine 1/1 del stavbe 457/1 k.o. Loče, del stavbe 456/1 k.o. Loče, parcela 74/2 k.o. Loče, parcela št. 74/1 k.o. Loče, parcela št. 74/1 k.o. Loče in se ta prepoved zaznamuje v zemljiški knjigi v korist občina Slovenske Konjice, ...«.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da je CSD pustil v veljavi prejšnjo odločbo v delu, ki se nanaša na prepoved odtujitve in obremenitve, obenem pa z novo odločbo odločil o prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnin, zato je izrek sam s seboj v nasprotju, v veljavi je torej še točka izreka odločbe z dne 19.2.2016, kar ima za posledico neizvršljivost odločbe, kar predstavlja kršitev določb 213. člena ZUP. Glede na konkreten primer upravna inšpektorica pojasnjuje, da bi bil izrek pravilno oblikovan na naslednji način: »Pritožbi se ugotovi. Odpravi se odločba št. 1233-52/2015-08/3 z dne 15. 2.2016 in se v celoti nadomesti s to odločbo.«
 - Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, saj ne vsebuje obrazložitve poteka celotnega postopka, razlogov in odločilnih navedb za presojo posameznih dokazov, kar predstavlja kršitev 214. člena ZUP.
 - Nadalje upravna inšpektorica ugotavlja, enako kot v zadevi št. 1233-3/2016, kršitve četrtega odstavka 146. člena ZUP, ki pomeni izpeljavo načela zaslišanja stranke iz 9. člena ZUP

7.4 Zadeva št. 1231-4355/2015 – otroški dodatek in znižano plačilo vrtca

1. CSD je dne 20.11.2015 prejel vlogo za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka in subvencijo vrtca ter na predpisanem obrazcu še sporočilo o spremembi glede uveljavljanja pravic iz javnih sredstev.
 - Na predpisanem obrazcu je v prostoru za prejemno štampiljko odtisnjen datum 20.11.2015, ni pa odtisnjene prejemne štampiljke, kar predstavlja kršitev določb 118. člena UUP⁷⁴.
 - V zadevi se nahajajo izpisi iz računalniških sistemov, ni pa uradnega zaznamka o tem, kdo, kdaj in od kje je dokument pridobil. Glede na to, da gre za vsebino zapisov, ki predstavljajo lastne dokumente organa, bi morali biti na predpisan način evidentirani in oblikovani, kot to določata 2. odstavek 74. člena ZUP ter 201. člen UUP.
2. CSD je izdal stranki odločbo št. 1231-4355/2015-03/1 z dne 15.12.2015 s katero je razveljavil odločbo z dne 14.1.2015 o upravičenosti do otroškega dodatka in odločil o upravičenosti do otroškega dodatka za novo obdobje, istega dne je stranki izdal tudi odločbo o določitvi plačila za program vrtca v višini 30% od cene programa.

⁷³ Če organ, ki je izdal odločbo, spozna, da je pritožba utemeljena, pa ni potreben nov ugotovitveni postopek, reši zadevo drugače in z novo odločbo nadomesti odločbo, ki se s pritožbo izpodbija.

⁷⁴ Na vsak fizični dokument, ki ga glavna pisarna prejme od poštnega podjetja, dostavne ali kurirske službe, ali ga prinesejo stranke in druge osebe, uslužbenec glavne pisarne odtisne prejemno štampiljko, praviloma na zgornji desni del prve strani fizičnega dokumenta, tako da ne prekrije besedila dokumenta.

- Izrek je razdeljen na več odstavkov, ki pa niso označeni s točkami, kar predstavlja kršitev določb 6. odstavka 213. člena ZUP⁷⁵.
 - Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, saj iz nje ni razvidno, kdaj je bila vloga podana, kaj je bila vsebina vloge, kaj je stranka priložila k vlogi, kako je potekal postopek obravnave zahteve (ali je CSD pozival stranko k dopolnitvi vloge, kdaj jo je ta dopolnila, ali si je pridobival določene podatke od drugih organov, kako si jih je pridobival, itd.), ni obrazložena odločitev iz 1. točke izreka (zakaj se razveljavi odločba CSD Ptuj - kako je sprememba določene vrste periodičnega dohodka vplivala na razloge za razveljavitev prejšnje odločbe oziroma na drugačno odločitev o višini otroškega dodatka ter o višini plačila za program vrtca), in posledično ni navedenih pravnih podlag za takšno odločitev. Upravna inšpektorica izpostavlja, da je v okviru nadzorov centrov za socialno delo že ugotavljala, kako deluje vnos podatkov pri kreiranju konkretnih upravnih aktov v sistem ISCS2 in preverila, koliko je uradna oseba samostojna pri izdelavi konkretnega upravnega akta v informacijskem sistemu ISCS2. Ugotovila je, da je obrazložitev odločb lahko boljše, torej, da informacijski sistem dopušča, da uradna oseba v uvodni del obrazložitve vpisuje tekst obrazložitve (ni omejeno s številom znakov). Iz dokumentov zadeve je razvidno, da je stranka na enotni vlogi podala vlogo za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka in za subvencijo vrtca ter k vlogi priložila tudi sporočilo o spremembah pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, kar pa v odločbi ni obrazloženo. S tem so podane kršitve določb 214. člena ZUP.
 - CSD pri reševanju enotne vloge tudi ni ravnal v skladu z določbo drugega odstavka 37. člena ZUPJS, po katerem bi moral o obeh zahtevkih odločiti z eno odločbo, saj je istega dne izdal še eno odločbo, in sicer št. 1231-4355/2015-03/2 z dne 15.12.2015 s katero je odločil o višini plačila za program vrtca.
3. Dne 25.1.2016 je stranka po telefonu sporočila spremembe pri uveljavljanju pravice do javnih sredstev.
4. CSD je z odločbo št. 1231-4355/2015-03/03 z dne 12.2.2016 razveljavil odločbo z dne 15.12.2015 o upravičenosti do otroškega dodatka in odločil o upravičenosti do otroškega dodatka za novo obdobje, istega dne pa izdal še eno odločbo št. 1231-4355/2015-03/4 z dne 12.2.2016, s katero je razveljavil odločbo o upravičenosti do znižanega plačila vrtca z dne 15.12.2015 in določil plačilo vrtca v višini 20%.
- Upravna inšpektorica ugotavlja, da imata obe odločbi pomanjkljivosti glede izreka (posamezni odstavki izreka niso razdeljeni v več točk) in pomanjkljive obrazložitve, kot je to bilo ugotovljeno v odločbah št. 1231-4355/2015-03/2 z dne 15.12.2015 in št. 1231-4355/2015-03/1 z dne 15.12.2015. Hkrati pa upravna inšpektorica opozarja še na:
 - pravne podlage v uvodu odločb, s katerimi se na novo odloča zaradi sporočenih sprememb, ki je v konkretnem primeru 42. člen ZUPJS in ne 36. člen ZUPJS,
 - obrazložitve konkretnih odločb, ker iz njih ni razvidno, kdaj je stranka sporočila spremembe vrste periodičnih dohodkov, kako jih je sporočila (iz zadeve namreč ni razvidno, da bi CSD prejel kakršenkoli dokument o spremembah vrste periodičnih dohodkov). Iz obrazložitve tudi ne izhaja, kako je sprememba določene vrste periodičnega dohodka vplivala na razloge za razveljavitev prejšnje odločbe oziroma na drugačno odločitev o višini otroškega dodatka ter o višini plačila za program vrtca.
 - Številke dokumentov na odločbah so napisane napačno, in sicer se ne piše 03/1 (oz. 03/2, 03/3, 03/4), kar predstavlja kršitev 30. točke, 2. člena UUP.

7.5 Zadeva št. 1231-1380/2015 – državna štipendija

⁷⁵ Izrek mora biti kratek in določen; če je potrebno, se lahko razdeli tudi na več točk.

1. CSD je dne 29.5.2015 prejel vlogo za uveljavljanje državne štipendije za dijake in študente.
 - Na vlogi je odtisnjena prejema štampiljka, ki ni pravilno izpolnjena, saj je v rubriki »št. zadeve« odtisnjen datum prejema, drugih podatkov pa ni. Iz dokumentacije je razvidno, da je stranka k vlogi priložila priloge, vendar slednje niso vpisane v odtisnjeni prejemni štampiljki, kar predstavlja kršitev določbe 118. člena UUP.
2. CSD je izdal stranki odločbo št. 1231-1380/2015-03/1 z dne 3.6.2015 s katero je zavrnil vlogo za dodelitev državne štipendije.
 - Na odločbi ni odtisnjene štampiljke o dokončnosti in pravnomočnosti in podpisa uradne osebe, kar predstavlja kršitev določb petega odstavka 183. člena UUP.
 - Na podlagi kronološkega pregleda dokumentov zadeve upravna inšpektorica ugotavlja, da se v zadevi nahajajo izpisi iz računalniških sistemov, ni pa uradnega zaznamka o tem, kdo, kdaj, od kje je dokument pridobil, glede na to, da gre za vsebino zapisov, ki predstavljajo dokumente organa (lastni dokument), ti pa morajo biti na predpisan način evidentirani in oblikovani, kot to določata 2. odstavek 74. člena ZUP ter 201. člen UUP.

7.6 Zadeva št. 1231-788/2015 – pravica do denarne socialne pomoči in plačila prispevka za zdravstveno zavarovanje in pravice do kritja polne vrednosti zdravstvenih storitev

1. CSD je dne 18.3.2015 prejel vlogo za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči in plačila prispevka za zdravstveno zavarovanje in pravice do kritja polne vrednosti zdravstvenih storitev.
 - Prejemna štampiljka nima izpolnjenih vseh polj, kar predstavlja kršitev določb 118. člena UUP.
 - CSD je izdal odločbo št. 1231-788/2015-03/1 z dne 24.3.2015, s katero je zavrnil vlogo stranke za denarno socialno pomoč in pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, ugodil pa vlogi v delu, ki se nanaša na pravico do plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja za obdobje od 1.4.2015 do 30.4.2015. Izrek je razdeljen na več odstavkov, ki pa niso označeni s točkami, kar predstavlja kršitev določb 6. odstavka 213. člena ZUP.
 - V nadaljevanju postopka se ni ugotavljala pravnomočnost odločitve, saj na odločbi ni odtisnjene štampiljke o dokončnosti in pravnomočnosti in podpisa uradne osebe, kar pomeni kršitev določb 183. člena UUP.
2. Dne 15.4.2015 je stranka vložila pritožbo na odločbo.
3. CSD je z dopisom, št. 1231-788/2015-03 z dne 22.4.2015 pritožbo odstopil drugostopenjskemu organu.
 - Ni navedene pisarniške odredbe o vročitvi naslovníku, kar predstavlja kršitev 169. člena ZUP.
4. Dne 28.5.2015 je CSD prejel odločbo druge stopnje, s katero je ta zavrnil pritožbo stranke.
 - Na podlagi kronološkega pregleda dokumentov upravna inšpektorica ugotavlja, da se v zadevi nahajajo izpisi iz računalniških sistemov, ni pa uradnega zaznamka o tem, kdo, kdaj, od kje je dokument pridobil. Glede na to, da gre za vsebino zapisov, ki predstavljajo lastne dokumente organa, bi morali biti na predpisan način evidentirani in oblikovani, kot to določata 2. odstavek 74. člena ZUP ter 201. člen UUP.

7.7 Zadeva št. 1231-4075/2015 – denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev

1. Dne 29.10.2015 je CSD prejel vlogo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, in sicer za: denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev.
 - Prejemna stampiljka je pomanjkljivo izpolnjena, in sicer v polju za vpis »številka zadeve«, le ta ni vpisana, ni vpisanega signirnega znaka, kar predstavlja kršitev 118. člena UUP.
 - V zadevi se nahajajo izpisi iz računalniških sistemov, ni pa uradnega zaznamka o tem, kdo, kdaj, od kje je dokument pridobil. Glede na to, da gre za vsebino zapisov, ki predstavljajo lastne dokumente organa, bi morali biti na predpisan način evidentirani in oblikovani, kot to določata 2. odstavek 74. člena ZUP ter 201. člen UUP.
2. CSD je z vabilom št. 1231-4075/2015-03 z dne 5.11.2015 vabil stranko, da se zgledi v CSD.
 - V vabilu ni navedeno, da gre za vabilo, ni navedeno, kot kaj je stranka povabljen (kot stranka ali kot priča itd.), ali mora povabljeni priti osebno ali pa lahko pošlje pooblaščenca, ki ga bo zastopal, ni opozorila na posledice, če se vabilu ne bi odzval ali če ne bi sporočil, da ne more priti⁷⁶, kar predstavlja neupoštevanje določb 1. odstavka 71. člena ZUP.
 - Na vabilu ni pisarniške odredbe o vročitvi v skladu z določili 169. člena UUP. Navedeno je le »Priporočeno!«, kar pa tudi ni v skladu z določili 87. člena ZUP, saj bi bilo pravilno navesti pisarniško odredbo, »osebno« pred tem pa navesti ime in naslov naslovnika.
 - Na predmetnem vabilu se nahaja list formata 750 x 750 mm, na katerem je ročno napisano »U.Z. Se ni oglasil«. Takšno postopanje uradne osebe je neustrezno in ni v skladu z določili 2. odstavka 74. člena ZUP, ki določa pravila pri sestavi in oblikovanju uradnih zaznamkov.
3. CSD je UE Slovenske Konjice z dopisom št. 1231-4075/2015-03 z dne 17.11.2015 zaprosil za posredovanje podatkov na podlagi 51. člena ZUPJS (kdo vse prebiva na naslovu ■... oziroma kdo je lastnik nepremičnine, v kateri prebiva vlagatelj ■ in navedel, da podatke potrebuje zaradi odločanja o pravici do denarne socialne pomoči.
– podatki za pridobitev pravic iz javnih sredstev
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da na dopisu ni pisarniške odrede o vročitvi naslovniku, kar ni v skladu z določili 169. člena UUP. Na dokumentu je odtisnjena stampiljka »odposlano 19.11.2015«. Po oceni upravne inšpektorice pa je s takšnim postopanjem upravni organ kršil načelo ekonomičnosti postopka. Iz v dopisu navedenega naslovnika izhaja, da dokument ni bil posredovan UE elektronsko, t.j. na podlagi 91. člena ZUP. Upravna inšpektorica opozarja, da bi si organ za pridobivanje podatkov na podlagi 139. člena ZUP lahko sam priskrbel dostop do navedenih podatkov (vpogled v register prebivalstva, vpogled v E-Zemljiško Knjigo), kar bi doprineslo k ekonomičnosti tovrstnih postopkov. Zato gre v danem primeru za kršitev določb 3. in 4. odstavka 139. člena ZUP.
4. Dne 23.11.2015 je CSD prejel s strani UE potrdilo o prijavi stalnega prebivališča.
5. Dne 25.11.2015 je CSD stranko z dopisom št. 1231-4075/2015-03 z dne 25.11.2015 pozval k dopolnitvi vloge, saj je vloga bila formalno nepopolna.

⁷⁶ Glej določbe 73. člena ZUP.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da je bil s pozivom k dopolnitvi vloge na podlagi določb 67. člena ZUP dne 25.11.2015 občutno kršen rok za poziv k dopolnitvi vloge, določen v 1. odstavku 67. člena ZUP⁷⁷, kar hkrati pomeni kršitev načela ekonomičnosti postopka, ki zahteva, da je postopek treba voditi hitro⁷⁸. Uradna oseba mora v skladu z določili 67. člena ZUP v roku 5 dni pregledati vlogo in stranko z dopisom pozvati k njeni formalni dopolnitvi. Nadalje ugotavlja, da so v dopisu navedene nepravilne pravne posledice (in odvečna opozorila - glede teka rokov). Navedba, da bo postopek nadaljevan na podlagi 140. člena ZUP se navaja le v primerih, ko organ stranko poziva za predložitev dokazov glede vsebinske dopolnitve vloge in ne v smislu formalne dopolnitve. Navedeno kaže tudi na nerazumevanje formalne in vsebinske popolnosti vloge in s tem izpolnjenosti pogojev za začetek postopka. Zadostuje zgolj že navedeni uvodni del, navedba manjkajoče dokumentacije, ki jo mora stranka predložiti v roku npr. 8 dni od prejema poziva ter opozorilo da bo vloga zavrnjena, če ne bo v roku dopolnjena. Ostale navedbe v predmetnem dopisu so nepravilne.
6. CSD je izdelal Poročilo o ogledu na domu stranke, št. 1231-4075/2015-03 z dne 10.12.2015. V ročno napisanem dokumentu je navedeno, da je pri obisku stranka na vratih stanovanja povedala, da odstopa od vloge za DSP, VD, OZ in DZ ter da ni dovolila, da napišeta zapisnik, saj je ■.
- ZUP v 209. členu določa, da se ogled opravi, kadar je za ugotovitev kakšnega dejstva ali za razjasnitev bistvenih okoliščin potrebno, da si stvar neposredno ogleda uradna oseba, ki vodi postopek. Pri postopanju uradnih oseb v konkretnem primeru pa ni jasno, zakaj se je opravilo izvajanje dokazov z ogledom, ko pa je bila vloga formalno nepopolna (organ je stranko pozval k dopolnitvi), zaradi česar tudi niso bili vzpostavljeni pogoji za začetek postopka, t.j. za vsebinsko obravnavo zadeve. Organ ni ažurno obravnaval vloge in je izvedel dokazni postopek, preden je bila formalno popolna, s tem pa kršil procesna pravila postopka, saj bi moral s sklepom vlogo zavreči na podlagi določb 67. člena ZUP, če v roku, ki ga je sam določil, stranka vloge na podlagi poziva ni formalno dopolnila. V zadevi bi moral biti narejen zapisnik ogleda v skladu z določili 74. člena ZUP in ne *Poročilo o ogledu na domu*, ki ima po vsebini in oblikovnih značilnostih videz uradnega zaznamka. Iz zapisnika bi moralo biti razvidno: kraj in ura dejanja in zadeva, v kateri se dejanje opravlja in kaj je bil namen ogleda, kot to določa ZUP v 76. členu. Na podlagi navedene določbe bi moral zapisnik vsebovati tudi zgoraj navedeno izjavo stranke o umiku zahtevka (s tem bi CSD lahko postopal po 135. členu ZUP in ustavil postopek⁷⁹). V kolikor stranka zapisnika ne bi želela podpisati, pa bi se to na zapisnik navedlo kot to določa 3. odstavek 79. člena ZUP.
7. CSD je z odločbo št. 1231-4075/2015-03/1 z dne 23.12.2015 zavrnil zahtevek stranke.
- Izrek odločbe je razdeljen na več odstavkov, ki pa niso označeni s točkami, kar predstavlja kršitev določb 6. odstavka 213. člena ZUP. Izrek tudi ne vsebuje podatka o stranki, ki se ji zavrača vloga, kar predstavlja kršitev določb 213. člena ZUP glede določnosti izreka. Takšen izrek je neizvršljiv.
 - Iz obrazložitve odločbe izhaja, da se zahtevek stranke zavrača, ker ta ni predložila dokazov v smislu določb 140. člena ZUP, poziv stranki k predložitvi dokumentacije pa ji je bil posredovan v smislu določb 67. člena ZUP, kar kaže (kot že zgoraj ugotovljeno) na nerazumevanje formalne in vsebinske popolnosti vloge in s tem izpolnjenosti pogojev za začetek postopka.

⁷⁷ Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva, je samo zaradi tega ni dovoljeno zavreči. Organ, mora v roku petih delovnih dni zahtevati, da se pomanjkljivosti odpravijo, in določiti vložniku rok, v katerem jo mora popraviti. Zahtevo v obliki dopisa za odpravo pomanjkljivosti se pošlje ali izroči vložniku, če je podal vlogo neposredno pri organu.

⁷⁸ Glej 14. člen ZUP.

⁷⁹ Če je bil postopek začel na zahtevo stranke, pa stranka umakne svojo zahtevo, izda organ sklep, da se postopek ustavi.

7.8 Zadeva št. 1231-1550/2015 – denarna socialna pomoč in pravica do kritja do polne vrednosti zdravstvenih storitev in prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje (vračilo neupravičeno prejetih denarnih sredstev)

1. Dne 22.6.2015 je CSD prejel vlogo za uveljavljanje pravice do denarne socialne pomoči.
2. Dne 24.6.2015 je CSD prejel dokument ZZS o prijavi v evidenco brezposelnih oseb.
3. Dne 1.7.2015 je CSD stranki izdal odločbo o pravici do denarne socialne pomoči, pravici do plačila kritja do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.
 - Uvod odločbe ne vsebuje pravilne pravne podlage za njeno izdajo, saj iz odločbe izhaja, da gre za razveljavitev odločbe in odločitev o neupravičeno prejetih denarnih sredstvih na podlagi 1. odstavka 43. člena ZUPJS, v uvodu pa je naveden 36. člen ZUPJS.
 - Izrek odločbe je razdeljen na več odstavkov, ki pa niso označeni s točkami, ne vsebuje podatka o vlagatelju, ki mora vrniti neupravičeno prejeta javna sredstva, v 6. točki pa določa, da je ■ upravičen do pravice plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za čas od 1.9.2015 do 31.12.2015 pod pogojem, da ni zavarovanec za zdravstveno zavarovanje iz drugega naslova. Takšen izrek je neizvršljiv, vse to pa predstavlja kršitev določb 213. člena ZUP.
 - Obrazložitev odločbe je pomanjkljiva, v delu, ki se nanaša na razloge za uvedbo postopka, ugotovitev dejanskega stanja bi morala biti bolj podrobno opisana. Po oceni upravne inšpektorice je pri določanju o vračanju neupravičeno prejetih javnih sredstev ključnega pomena prav podatek o tem, kdaj je neka sprememba, ki vpliva na drugačno odločbo, nastala. V konkretnem primeru je to odjava iz evidence brezposelnih oseb, saj je nastanek te okoliščine, ki vpliva na izdajo nove odločbe ključen za odločitev o tem, ali bo upravni organ odločbo razveljavil ali odpravil. Z odpravo odločbe namreč nastanejo tudi drugačne pravne posledice za stranko tudi na podlagi specialnih določb 43. člena ZUPJS.
 - Pouk o pravnem sredstvu ne vsebuje podatka o tem, pri kom se vložijo pritožbo s polnim osebnim imenom in naslovom, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 215. člena ZUP.
4. CSD je izdal odločbo št. 1231-1550/2015-03/02 z dne 16.2.2016 s katero je razveljavil odločbo z dne 1.7.2015 in odločil o obveznosti vračila neupravičeno prejetih denarnih sredstev.
 - Uvod ne vsebuje pravilne pravne podlage za njeno izdajo, saj je naveden 36. člen ZUPJS, pravilna pa bi bila navedba 3. odstavka 43. člena ZUPJS.
 - Izrek je pomanjkljiv in nepravilen, kar predstavlja kršitve 213. člena ZUP: Izrek oblikovan v več odstavkih, ki pa niso označeni s točkami, ni navedbe zavezanca za vračilo (navedeni so prejemniki, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči); glede na odločitev v zadevi (neupravičeno prejeta javna sredstva), bi moral izrek vsebovati tudi določbo, da »oseba ne more uveljavljati te pravice iz javnih sredstev tri mesece od dokončnosti odločbe, s katero ji je bila odpravljena odločba o priznanju pravice«, kot to določa 3. odstavek 43. člena ZUPJS. Kot že ugotovljeno v prejšnji zadevi, je bistvenega pomena (nastanek pravnih posledic), ali gre za odpravo odločbe po 3. odstavku 43. člena ZUPJS ali razveljavitev odločbe po 1. odstavku 43. člena ZUPJS.
 - Upravna inšpektorica pa ugotavlja tudi, da za izrek v 4. odstavku odločbe ni najti pravne podlage v materialnem ali drugem predpisu⁸⁰. Odločitev je v tem delu kot taka procesno in materialnopravno napačna.

⁸⁰ Izrek v 4. odstavku odločbe se glasi: »Če je oseba kljub odpravi oz. razveljavitvi odločbe še upravičena do posamezne pravice iz javnih sredstev, razen ob upravičenosti do denarne socialne pomoči, subvencije najemnine, pravice do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravice do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, center za socialno delo po preteku roka za vračilo iz prejšnjega odstavka to pravico iz javnih sredstev

- Obrazložitev odločbe ne vsebuje vseh navedb določb predpisov, na katere se opira odločba (npr. za 4. odstavek odločbe), kar predstavlja kršitev določb 214. člena ZUP.
5. Upravna inšpektorica je na podlagi zaprosila s strani CSD dne 5.8.2016 pridobila še pisna pojasnila v zvezi z postopanjem CSD pri odločanju na podlagi sprememb podatkov. Iz posredovanih pojasnil izhaja, da večino sprememb sporočijo vlagatelji sami ko nastane sprememba, ali ob novi vlogi, ko jim pravica poteče. V nekaj zadevah pa so morali odločati za nazaj, ko so na podlagi vloženih novih vlog istih strank ugotavljali dejansko stanje, in pri tem ugotovili, da je prišlo do sprememb že v obdobju prejemanja pravic na podlagi prejšnjih izdanih odločb. CSD je tako ugotovil, da stranke v času prejemanja pravic iz javnih sredstev niso sporočile spremembe podatkov, ki bi vplivale na odločitev, ampak je to CSD ugotovil po uradni dolžnosti šele v času preverjanje dejanskega stanja na podlagi novo prejetih vlog. Takšnih primerov so v letu 2015 obravnavali 29, zato je bilo izdanih 29 odločb za vračilo neupravičeno prejetih javnih sredstev. V 27 primerih so razveljavili prejšnje odločbe, v 2 primerih pa odpravili prejšnje odločbe. Ob tem so priložili še primer, ko je bila izdana odločba o vračilu neupravičeno prejetih javnih sredstev zaradi lažnega prikazovanja podatkov že ob izdaji odločbe, ki je bila izdana na podlagi 3. odstavka 43. člena ZUPJS, in s katero je CSD prejšnjo odločbo odpravil. Iz prejetega odgovora je razvidno, da gre za odločbo št. 1231-1470/2015 z dne 23. 6. 2016.

8. PRAVICE IZ ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO

8.1 Normativna ureditev

Zavarovanje za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo, družinske prejemke, pogoje in postopek za uveljavljanje posameznih pravic ter druga vprašanja glede izvajanja, ureja Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14, 90/15 - ZIUPTD in 90/15, v nadaljevanju ZSDP-1) (1. člen)

Pravice po tem zakonu so:

1. pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in
2. pravice do družinskih prejemkov. (3. člen)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo so:

1. dopust (materinski, očetovski, starševski -15. člen),
2. nadomestilo (materinsko, očetovsko, starševsko- 40. člen),
3. pravica do krajšega delovnega časa in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva,
4. pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v primeru štirih ali več otrok,
5. nadomestilo v času odmora za dojenje in pravica do plačila prispevkov za socialno varnost v času odmora za dojenje. (14. člen)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače. (56. člen)

O pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji krajevno pristojen center.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

Odločba, s katero se odloči o pravi iz zavarovanja za starševsko varstvo, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče. (57. člen)

mesečno zmanjša glede na višino neupravičeno prejetih javnih sredstev in število mesecev do izteka pravice.« 5. odstavek 44. člena ZUPJS določa le pogoje oziroma pravice, do katerih je stranka še upravičena ob razveljavitvi odločbe, ne pa tudi ob njeni odpravi, kot je to dodatno navedeno v izreku.

Center odloči o pravici do dopusta po tem zakonu v 15. dneh od prejema popolne vloge. (61. člen)

Družinski prejemki so denarni prejemki, ki obsegajo:

1. starševski dodatek,
2. pomoč ob rojstvu otroka,
3. otroški dodatek,
4. dodatek za veliko družino,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek. (62. člen)

Pravica do družinskih prejemkov se uveljavlja v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače. (87. člen)

O pravici do družinskih prejemkih na prvi stopnji odloča center, ki ga določi minister.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

Odločba, s katero se odloči o pravici do družinskih prejemkov, se vroča z dostavo v hišni predalčnik. Šteje se, da je vročitev opravljena 21. dan od dneva odpreme. Dan odpreme se na odločbi označi.

Odločba iz prejšnjega odstavka je izvršljiva z dnem odpreme odločbe vlagatelju.

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

Določbe tega člena ne veljajo za pravico do otroškega dodatka. (88. člen)

Center lahko pri ugotavljanju dejanskega prebivališča, ki je pogoj za pridobitev pravic iz 64., 69., 73., 78., 80. in 84. člena tega zakona, preverja dejansko stanje tudi zunaj svojega delovnega časa v okviru določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ki veljajo za vabilo in vročanje. Ogljed pa lahko opravi tudi nenapovedano. (89. člen)

Pravice iz tega zakona so vezane na otroka. Pravice po tem zakonu prenehajo s smrtjo otroka, če ta zakon ne določa drugače.

Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejetanja pravic.

Vsakdo mora sporočiti centru dejstva in okoliščine oziroma vse spremembe, ki vplivajo na priznane pravice, njihovo višino in obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala oziroma je zanjo zvedel.

Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice iz tega zakona, center začne postopek po uradni dolžnosti. (101. člen)

Če se v času priznanja pravic ugotovi, da so bili posredovani neresnični podatki ob vložitvi vloge za uveljavljanje posamezne pravice po tem zakonu, center izda odločbo o prenehanju te pravice ali o njeni spremembi.

Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

Center opravi poračun dolga z isto priznano pravico po tem zakonu tako, da se pravica začne izplačevati šele, ko je dolg poravnán.

Center lahko na predlog posameznika odloži plačilo dolga ali dovoli obročno odplačevanje dolga.

Če center ne izterja neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev v 90 dneh od pravnomočne odločbe, pošlje vso dokumentacijo v treh izvodih ministrstvu, ki prek državnega pravobranilstva začne postopek zaradi vračila neupravičeno pridobljene premoženjske koristi z zamudnimi obrestmi.

Ministrstvo lahko odpiše dolg v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance. (102. člen)

8.2 Zadeva št. 1210-12/2011 – pravica do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva

1. CSD je dne 7.1.2011 prejel vlogo na predpisanem obrazcu za uveljavljanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva.

2. CSD je izdal odločbo št. 1210-12/2011/2 z dne 12.1.2011, s katero je njeni vlogi ugodil.
 - Izrek odločbe je sestavljen iz več odstavkov, ki pa niso oštevilčeni, kar predstavlja kršitev 6. odstavka 213. člena ZUP.
 - Na odločbi ni odtisnjene štampiljke o dokončnosti in pravnomočnosti in podpisa uradne osebe, kar predstavlja kršitev 5. odstavka 183. člena UUP.

8.3 Zadeva št. 1210-246/2014 – materinsko nadomestilo z zadevo št. 1210-364/2014 – starševsko nadomestilo

1. CSD je dne 26.5.2014 prejel vlogo za uveljavitev pravice do materinskega nadomestila in starševskega nadomestila.
2. CSD je izdal stranki odločbo št. 1210-264/2014-6/1 z dne 3.6.2014 s katero ji je priznal pravico do materinskega nadomestila.
 - Uvod odločbe vsebuje navedenih več pravnih podlag, ki ne predstavljajo dejanske pravne podlage za izdajo konkretnega upravnega akta, kar ni v skladu z določili 1. odstavka 211. člena ZUP. Pravilna bi bila navedba 57. člena ZSDP-1.
 - Izrek odločbe je sestavljen iz več odstavkov, ki pa niso oštevilčeni, kar predstavlja kršitev 6. odstavka 213. člena ZUP. Iz vloge stranke izhaja, da je ta vložila tudi zahtevo za starševsko nadomestilo. Glede na tako podano vlogo, bi moral CSD praviloma odločiti tudi o vlogi za starševsko nadomestilo, zato gre za kršitev določb 1. odstavka 213. člena ZUP⁸¹.
 - Obrazložitev odločbe sicer pravilno vsebuje obrazložitev 3. odstavka izreka, upravna inšpektorica pa priporoča, da ta obrazložitev vsebuje tudi določbo 2. odstavka 101. člena ZSDV-1⁸².
 - Pouk o pravnem sredstvu ne vsebuje podatka o naslovu organa, pri katerem se vložijo pritožbe s polnim osebnim imenom in naslovom, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 215. člena ZUP.
3. V tej zadevi je CSD izdal odločbo št. 1210-364/2014-6/1 z dne 18.8.2014, s katero je odločil, da je vlagateljica upravičena do starševskega nadomestila.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da se v zadevi št. 1210-246/2014, v kateri se je odločalo o pravici do materinskega nadomestila, nahaja tudi zadeva št. 1210-364/2014, v kateri gre za odločanje centra o zahtevi iste stranke za pridobitev pravice do starševskega nadomestila. V zadevi št. 1210-346/2014 se nahaja kopija vloge z dne 26.5.2014 z odtisnjeno prejemno štampiljko, iz katere izhaja, da gre za vlogo v zadevi št. 1210-264/2014. Upravna inšpektorica na tej podlagi ugotavlja, da je tovrstno poslovanje upravnega organa neustrezno, glede na to, da gre za eno vlogo, v kateri je več zahtevkov, organ pa bi moral o vseh zahtevkih odločiti z eno odločbo, zato gre za kršitev določb 1. odstavka 213. člena ZUP.
 - Glede sestavnih delov odločbe veljajo enake ugotovitve kot pri odločbi št. 1210-264/2014-6/1 z dne 3.6.2014.
 - Upravna inšpektorica ugotavlja, da je upravni organ pri obravnavi zahtevka stranke za pridobitev pravice do starševskega nadomestila očitno prekršil procesni rok za izdajo odločbe iz 222. člena ZUP, saj je bilo o vlogi z dne 26.5.2014, odločeno šele z odločbo z dne 18.8.2014.

8.4 Zadeva št. 1210-211/2016 – očetovski dopust in očetovsko nadomestilo

1. CSD je dne 4.3.2016 prejel vlogo stranke za pridobitev pravice do očetovskega dopusta in očetovskega nadomestila in jo evidentiral pod številko 1210-211/2016/1.

⁸¹ V izreku se odloči o predmetu postopka in o vseh zahtevkih strank.

⁸² 2. odstavek, 101 člena ZSDV-1 določa: Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

2. CSD je dne 9.3.2016 izdal sklep s katerim je združil dva zahtevka, ki se vodita pod številko zadeve 1210-211/2016/1 v en postopek, ki se vodi pod novo številko 1210-211/2016/1 ter izdal sklep in odločbo št. 1210-211/2015(06)/2/1 s katero je odločil o zahtevkih stranke.
 - Upravna inšpektorica uvodoma ugotavlja, da je upravni organ o vlogi za očetovski dopust odločil v predpisanem 15-dnevnem roku iz 61. člena ZSDP-1.
 - V zvezi z samim postopanjem pri obravnavi vloge, pa upravna inšpektorica ugotavlja, da je bilo postopanje uradne osebe neustrezno. Iz zadeve namreč izhaja, da gre za eno vlogo, evidentirano pod št. 1210-211/2016, s katero je stranka zaprosila za odločanje o dveh pravicah. V tem primeru za izdajo sklepa ni pravne podlage, saj gre za vlogo, v kateri stranka uveljavlja več zahtevkov in ne gre za več vlog. V tem primeru bi moral CSD izdati le odločbo, s katero bi odločil o obeh zahtevkih stranke. ZUP⁸³ v zvezi z združevanjem zadev v en postopek določa, da se sklep o združitvi zadev v en postopek izdaja v primerih, kadar gre za pravice in obveznosti več strank in se pravice ali obveznosti strank opirajo na isto ali podobno dejansko stanje in isto pravno podlago in če je organ, ki vodi postopek, za vse zadeve stvarno pristojen.

8.5 Zadeva št. 1211-59/2016 – pomoč ob rojstvu otroka

1. CSD je dne 19.2.2016 prejel vlogo za uveljavitev pravice do pomoči ob rojstvu otroka.
2. CSD je stranki izdal odločbo št. 1211-59/2016-6 z dne 29.2.2016 o dodelitvi pomoči ob rojstvu otroka.
 - V uvodu odločbe je navedenih več pravnih podlag, ki pa ne predstavljajo dejanske pravne podlage za izdajo odločbe. Glede na konkreten primer upravna inšpektorica ocenjuje, da je pravilna pravna podlaga 1. odstavek 88. člena ZSDP-1. V uvodu je navedeno, da se odločba izdaja na podlagi pooblastila ministra, kar je nepravilno. Pri navajanju določb ZSDP-1, so pomanjkljivo navedene uradne objave predpisa, saj ni navedenih vseh uradnih objav predpisa v Uradnem listu RS. Navedeno je le Uradni list RS, št. 26/14, ni pa navedenih vseh ostalih sprememb in dopolnitvah navedenega predpisa, ki so bila sprejeta, do odločitev o vlogi, ki je bila 29. 2. 2016. Prav tako je kot pravna podlaga za odločanje o pravici naveden 148. člen Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12), kar je neustrezno, saj so bile z dnem vložitve zahtevka sprejete že spremembe tega predpisa (Uradni list RS št. 96/12 - ZPIZ-2, 104/12 - ZIPRS1314, 105/12, 8/13, 25/13 - odl. US, 46/13 - ZIPRS1314-A, 47/13 - ZOPRZUJF, 56/13 - ZŠtip-1, 63/13 - ZOsn-I, 63/13 - ZJAKRS-A, 63/13 - ZIUPTDSV, 63/13, 99/13 - ZUPJS-C, 99/13 - ZSVarPre-C, 101/13 - ZIPRS1415, 107/13 - odl. US, 101/13 - ZDavNepr, 32/14 - ZVV-D, 55/14, 85/14, 95/14, 16/15 - odl. US, 24/15 - odl. US, 57/15, 69/15, 90/15, 102/15 in 104/15, v nadaljevanju ZUJF), zato se ugotavljajo kršitve določb 212. člena ZUP.
 - Izrek je razdeljen na več odstavkov, ki pa niso označeni s točkami, kar predstavlja kršitev določb 6. odstavka 213. člena ZUP⁸⁴.
 - Pouk o pravnem sredstvu ne vsebuje podatka o naslovu organa, pri katerem se vložijo pritožbe s polnim osebnim imenom in naslovom, kar predstavlja kršitev določb 2. odstavka 215. člena ZUP.

Predstojnica CSD pojasni, da CSD-jem ISCSO omogoča zgolj popravke odločb v delu, ki se nanaša na obrazložitev, v ostalih delih pa ne.

⁸³ Glej 130. člen ZUP.

⁸⁴ Izrek mora biti kratek in določen; če je potrebno, se lahko razdeli tudi na več točk.

II. UGOTOVITVE V NADZORU PRI POSTOPANJU S PRITOŽBAMI

Upravna inšpektorica je v okviru nadzora ugotovila, da je so bili postopki CSD s prejetimi pritožbami v skladu z ZUP (preizkusi pritožb v smislu 245. člena ZUP in odstopanjem pritožb drugostopenjskemu organu v predpisanih rokih).

III. UGOTOVITVE V NADZORU IZPOLNJEVANJA POGOJEV URADNIH OSEB ZA VODENJE UPRAVNEGA POSTOPKA OZIROMA OPRAVLJANJE POSAMEZNIH PROCESNIH DEJANJ V POSTOPKU - pooblastila po 28⁸⁵. in 30⁸⁶. člena ZUP

1. V inšpekcijskem nadzoru je upravna inšpektorica preverila ali imajo uradne osebe, ki vodijo upravne postopke (navedene na Seznamu uradnih oseb Slovenske Konjice, pooblaščenih za vodenje postopka pred upravno odločbo ali za odločanje v upravnih zadevah, št. 020-1/2016/1 z dne 2.1.2016, v nadaljevanju Seznam), ustrezna pooblastila in potrdila o opravljenih izpiti na podlagi 31. člena ZUP⁸⁷ oziroma, ali izpolnjuje pogoje, ki jih mora imeti oseba za vodenje upravnega postopka oziroma za opravljanje posameznih procesnih dejanj v postopku, kot to določa Uredba o izobrazbi in strokovnem izpitu za vodenje in odločanje v upravnem postopku (Uradni list, št. 12/2013, v nadaljevanju Uredba)⁸⁸.
 - Iz predloženih pooblastil izhaja, da je predstojnica organa za vse uradne osebe, ki v posameznih upravnih zadevah opravljajo posamezna dejanja, izdala ustrezna pooblastila na podlagi določb 30. člena ZUP⁸⁹. Pri pregledu posameznih pooblastil je bilo ugotovljeno, da so večinoma sestavljena po enakem vzorcu. Vsebine posameznih pooblastil se nekoliko razlikujejo, kar upravna inšpektorica ocenjuje, da je posledica tega, da so izdana v različnih časovnih obdobjih, ponekod so navedeni tudi predpisi, na podlagi katerih se vodijo določeni upravni postopki. Iz vsebine pooblastil izhaja, da so izdana za opravljanje vseh dejanj v upravnih postopkih pred izdajo odločbe, razen pravice izdajati odločbe in take sklepe, s katerimi se postopek konča ter nekatera še za pridobivanje podatkov iz uradnih evidenc. V pooblastilih so navedena tudi upravna področja v katerih lahko uradne osebe izvajajo procesna dejanja ter navedeni konkretni predpisi, ki ta področja urejajo. Dve uradni osebi imata izdano pooblastilo za odločanje na podlagi 28. člena ZUP.
 - Po oceni upravne inšpektorice je navajanje konkretnih predpisov, na podlagi katerih se vodijo določeni upravni postopki, v pooblastilih neustrezno, saj se leti spreminjajo. Ustreznejša je navedba zgolj upravnih področij, v katerih lahko uradne osebe izvajajo procesna dejanja.

Upravna inšpektorica je v nadzoru in na podlagi naknadno posredovanih dokazil, dne 6.10.2016 ugotovila, da so imele vse uradne osebe, katerim je dano pooblastilo na podlagi 28. oziroma 30. člena ZUP, tudi opravljen strokovni izpit iz ZUP. Nekatero uradne osebe so opravile

⁸⁵ V upravni zadevi, za katero je pristojen monokratičen (individualno voden) organ, izda odločbo v upravnem postopku njegov predstojnik, če ni s predpisi o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi določeno drugače. Predstojnik lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev.

Pooblastilo za odločanje obsega tudi pooblastilo za vodenje postopka pred odločitvijo. (1., 2., 3. odstavek 28. člena ZUP)

⁸⁶ Predstojnik organa lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe. (1. odstavek 30. člena ZUP)

⁸⁷ Upravni postopek lahko vodi in v njem odloča oseba, ki izpolnjuje pogoje glede izobrazbe in strokovnega izpita iz upravnega postopka. Strokovni izpit iz upravnega postopka ni potreben za vodenje in odločanje v enostavnih upravnih zadevah, ki jih določa vlada z uredbo. (1. in 2. odstavek)

⁸⁸ Pri ugotavljanju izpolnjevanja navedenih pogojev o priznavanju izpita iz ZUP skozi časovna obdobja je upravna inšpektorica upoštevala tudi Pojasnila Ministrstva za javno upravo, št. 100-752/2011/2 z dne 14.10.2011.

⁸⁹ Po določbi 30. člena ZUP lahko predstojnik upravnega organa pooblasti drugo osebo, zaposleno pri istem organu, za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe. Bistveno torej je, da ima oseba, ki je pooblaščenica za vodenje postopka pred izdajo odločbe, za to ustrezno pooblastilo.

strokovni izpit, ki je vseboval tudi preizkus znanja za vodenje in odločanje v upravnem postopku oziroma iz ZUP .

IV. UGOTOVITVE V NADZORU UPRAVNEGA POSLOVANJA

V inšpekcijskem nadzoru so bili pregledani poslovni prostori in upravno poslovanje organa. Upravna inšpektorica je v inšpekcijskem nadzoru ugotovila več nepravilnosti izvajanja določb UUP.

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da CSD nima enotne rešitve informacijskega sistema za upravljanje dokumentarnega gradiva (oziroma na ravni CSD-jev tak sistem ne obstaja), ki bi bil povezan z zalednim sistemom, obenem pa bi podpiral tudi elektronsko poslovanje (sprejem elektronskih vlog, elektronsko podpisovanje, elektronsko vročanje, ...). CSD za evidentiranje dokumentov uporablja sistem ALEA – program za pisarniško poslovanje, v katerem, po navedbah direktorja, ne moreta hkrati evidentirati dve osebi. Program jim celo ne omogoča dvostranskega tiskanja dokumentov, niti izdelave popisa spisa, ki ga zato izdelujejo ročno. Vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki jih prejmejo največ, najprej evidentirajo v informacijskem ALEA, po vnosu v ta sistem se natisne ovoj zadeve, vlogo stranke pa vložijo v zadevo. Zadevo nato dodelijo uradni osebi, ki zadevo rešuje. Uradna oseba vnese vse podatke iz vloge v sistem ISCS2, v katerem se kreirajo in iz katerega se natisnejo odločbe. Program jim ne omogoča izdelave popisa zadeve, zato ga sestavijo ročno. Uradne osebe odločbo natisnejo na svojem računalniku v informacijskem sistemu ISCS2, nato jo fizično prinesejo v glavno pisarno, kjer jo fizično ponovno evidentirajo v sistem ALEA. Vse odločbe podpisujejo ročno.
- V nadaljevanju upravna inšpektorica izpostavlja konkretne primere, ki se nanašajo na ugotovitve, katerih posledica je nepreglednost in tudi nepravilno poslovanje, glede na določbe UUP. Nekateri dokumenti nimajo navedene zaporedne številke dokumenta. (npr. odločba št. 1203-16/2013 z dne 27.7.2013, vsi dokumenti zadeve št. 1203-13/2013 - razen odločbe, zadeva št. 1221-58/2015, odločba št. 1221-15/2015, zapisnik št. 1221-19/2015-(04), odločba št. 1221-19/2015-(04), sklep o imenovanju strokovne komisije št. 1203-8/2013, mnenje strokovne komisije, št. 1203-8/2013). Nekateri dokumenti pa imajo enako zaporedno številko dokumenta, npr. začasna odločba št. 1203-8/2013-7 z dne 12.12.2013, sklep št. 1203-8/2013-7 z dne 15.1.2014 in sklep št. 1203-8/2013-7 z dne 15.1.2014, odločba št. 1203-8/2013-7 z dne 22.4.2014, dokumenti št. 1231-4075/2015-03,..). Upravna inšpektorica ugotavlja, da je CSD v navedenih primerih kršil določbo 30. točke 2. člena UUP ter pojasnjuje, da so ti podatki potrebni zaradi individualizacije odločbe in dokazovanja njene izvirnosti. Smisel navajanja številke dokumentov je v tem, da se lahko ločijo med seboj različni dokumenti in konkretni upravni akti, s katerimi je bilo odločeno o različnih pravicah in obveznostih istih strank ali o istih pravicah in obveznostih različnih strank.⁹⁰ Še posebno ni zapis številke dokumentov pravilen na odločbah iz sistema ISCS2, saj ne ustreza kronološkemu vrstnemu redu nastanka posameznih dokumentov v konkretnih upravnih zadevah. Iz zapisanih številke dokumentov na teh odločbah gre, glede na določbe UUP, največkrat za prvi dokument. Prvi dokument pa v upravni zadevi uveljavljanja pravic iz javnih sredstev predstavlja vloga stranke, ne pa odločbe, s katerimi je bilo odločeno o vlogah. Ugotavlja se tudi napačno označevanje zaporedja dokumentov, saj le-ti niso evidentirani po kronološkem vrstnem redu, kar predstavlja kršitev določb 147. člena UUP in 2. odstavka 150. člena UUP⁹¹. Upravna inšpektorica ugotavlja, da uradne osebe CSD tudi neustrezno navajajo številke dokumentov v posameznih zadevah, saj npr. Vabilo št. 1201-217/2015 (07)/2 ne vsebuje številke dokumenta v skladu z določbo 30. točke 2. člena UUP, pravilno bi bilo, vabilo št. 1201-217/2015-2 (07). S takšnim

⁹⁰ V. Androjna in E. Kerševan. Upravno procesno pravo: upravni postopek in upravni spor. GV Založba, Ljubljana, 2006, str. 426.

⁹¹ Dokumentom že začete zadeve se prilagajo na novo prispeli ali v organu nastali dokumenti. Dokumenti iste zadeve v fizični obliki se vlagajo v ovoj po datumu prejema oziroma nastanka.

poslovanjem organov pa tudi ni zagotovljena preglednost dokumentacije in sledljivost postopka.

- Poleg tega je bilo ugotovljeno tudi, da CSD dokumentarno gradivo o posameznih zadevah ne vodi vedno v skladu s pravili UUP, saj nekatere vodi (npr št. 140-1/2014) v obliki dosjejev in ne kot posamezne zadeve. Po določbi 134. člena UUP se dokumenti evidentirajo in shranjujejo v zadevah. Po določbi 141. člena UUP pa se dokumenti in zadeve lahko evidentirajo in shranjujejo v dosjejih (personalni dosjeji, dosjeji o inšpekcijskih pregledi in podobno), če narava dela in posebne predpisane evidence na posameznih področjih upravnega dela zahtevajo oblikovanje dokumentarnega gradiva po posameznih subjektih ali temah (vsebinah, objektih). Dosje je lahko sestavljen iz dokumentov ali zadev, lahko pa se ga oblikuje tudi kot poseben vpogled v informatizirano evidenco ali zbirko dokumentov. Vrste dokumentarnega gradiva, ki naj se evidentirajo v dosjejih, določi predstojnik, če ni s predpisi drugače določeno. Glede na določbe 141. člena UUP dosje predstavlja posebno zbirko dokumentov, pogosto sestavljeno iz kopij dokumentov, ki že sestavljajo posamezno zadevo. Pri poslovanju z dokumenti evidentiranimi v obliki dosjejev ali v okviru zadev je potrebno omeniti glavno razliko pri poslovanju z navedenim gradivom. Medtem, ko mora imeti vsaka zadeva opredeljen status »nerešeno« oziroma »rešeno«, je dosje praviloma brez statusa. Vzrok je v tem, da dosje praviloma ne pokriva reševanja konkretne upravne naloge, niti nima določenega roka. Glede na gornje teoretično izhodišče za vodenje dokumentov v obliki dosjejev upravna inšpektorica zaključuje, da CSD pri evidentiranju posameznih upravnih zadev ni sledil določbam, ki opredeljuje razliko med dosjejem in zadevo.
- Upravna inšpektorica ocenjuje, da takšno poslovanje CSD izhaja predvsem iz dejstva, da se v praksi pogosto težko ločuje med upravno zadevo in storitvijo (nepravno zadevo), ko se izvajata obe hkrati, ali ko obe aktivnosti izvaja ista strokovna oziroma uradna oseba. Zaradi navedenega je v praksi tudi dokumentacijo težje fizično ločevati, po drugi strani pa takšno poslovanje izhaja iz obveznosti organa, da spremlja konkretno dejansko stanje tudi po izdaji odločbe - organ po uradni dolžnosti spremlja, ali se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih so priznane pravice ali pravne koristi oziroma naložene obveznosti – predvsem v postopkih, o katerih se odloča o pravicah in pravnih koristih, pri katerih mora upravičenec ves čas izvrševanja izpolnjevati materialne pogoje (npr. vse pravice iz javnih sredstev) ter za postopke, v katerih se nalagajo trajajoče obveznosti (npr. odvzem otroka, namestitvev v rejniško družino). Upravna inšpektorica ugotavlja, da CSD zaradi različnih informacijskih sistemov za evidentiranje dokumentov in informacijskega sistema, ki ni povezan z informacijskim sistemom za evidentiranje dokumentov ter zaradi upravnih in storitvenih nalog, ki se izvajajo istočasno, pri pisarniškem poslovanju ne sledi v celoti določbam UUP.

Predstojnica CSD je pojasnila, da so centri že večkrat opozorili resorno ministrstvo, da nimajo primerne informacijskega sistema ki bi podpiral evidentiranje dokumentarnega gradiva v skladu z UUP. Strokovni delavci so v začetku marca 2016 bili opozorjeni na pravilno navajanje številke dokumentov Pri tem so upoštevali, 30. in 31. točko 2. člena UUP. Pojasni, da je razumevanje CSD, da je za številko zadeve v oklepaju signirani znak (torej 1201-217/2015 (07)). Številka dokumenta pa je sestavljena iz številke zadeve (za katero je torej signirni znak) in zaporedne številke vhodnega, izhodnega ali lastnega dokumenta.

Upravna inšpektorica glede očitnega nerazumevanja navajanja številke zadeve in številke dokumenta ter signirnega znaka dodatno pojasni, da je številka zadeve evidenčna oznaka zadeve, sestavljena iz klasifikacijskega znaka, zaporedne številke zadeve v okviru tega znaka in vseh štirih števil letnice leta, v katerem je zadeva nastala; za številko zadeve se lahko v oklepaju nahaja signirni znak; številko zadeve se vpiše v IS oziroma navede na ovoj zadeve. Zadeva je celota vseh dokumentov in prilog, ki se nanašajo na isto vsebinsko vprašanje ali nalogo. Na dokument se navede številka dokumenta. Te je evidenčna oznaka dokumenta, ki je sestavljena iz številke zadeve in zaporedne številke vhodnega, izhodnega ali lastnega dokumenta v okviru zadeve; V kolikor torej navajate številko zadeve s signirnim znakom, se le-ta na številki dokumenta navede za zaporedno številko dokumenta. Upravna inšpektorica zato ponovno opozarja, da je bistveno, da je na dokumentu navedena zaporedna številka dokumenta,

ne pa signirni znak brez zaporedne številke, kot je bilo to ugotovljeno v večini pregledanih zadev.

- V nadaljevanju je upravna inšpektorica ugotovila še, da:
- ima organ pred vhodom v zgradbo objavljeno tablo z uradnim naslovom in vidno nameščene napotilne table (63. čl. UUP);
 - je pri vходу v zgradbo organa na vidnem mestu označen delovni čas organa in razpored uradnih ur in uradnih ur po telefonu (65. čl. UUP);
 - ima organ pri vratih službenih prostorov posameznih notranjih organizacijskih enot pritrjene oznake, iz katerih je razvidno, katera dela se pretežno opravljajo v teh prostorih (64. čl. UUP);
 - javni uslužbenci pri upravnem poslovanju uporabljajo ustrezne priponke ali namizne tablice za identifikacijo (12. čl. UUP);
 - ima za objavljanje upravnih aktov in sporočil organ na vidnem mestu, ki je javno dostopen, nameščeno oglasno desko (66. čl. UUP);
 - ima organ objavljena imena, telefonske številke, naslove elektronske pošte in lokacijo javnih uslužbencev, ki pri organu dajejo informacije splošnega značaja na ustreznem mestu, tako da so uporabnikom ti podatki dostopni. Splošne informacije organ zagotavlja preko svetovalca za pomoč strankam v sprejemnem prostoru, ki je označen (10. čl. UUP);
 - ima organ objavljen seznam uradnih oseb, pooblaščenih za vodenje in odločanje v upravnem postopku (11. čl. UUP);
 - ima organ označeno, da ima knjigo pripomb in pohval ter objavljen naslov Upravne inšpekcije (15. čl. UUP);
 - organ uporablja predpisano ovojnico za osebno vročanje v upravnem postopku (172. čl. UUP in 28. člen Pravilnika o izvrševanju uredbe o upravnem poslovanju);
 - organ uporablja ovoj zadeve (143. čl. UUP);
 - organ zagotavlja obrazce vlog za poslovanje v upravnem postopku, ki jih stranka lahko dobi pri posameznem uslužbencu in na drugih primernih mestih v prostorih organa (114. čl. UUP);
 - splošne informacije organ zagotavlja preko svetovalca za pomoč strankam oziroma preko drugih javnih uslužbencev, v obliki pisnih informacij (brošure, zloženke), ki so strankam dostopne v sprejemnih prostorih in na drugih ustreznih mestih in preko spleta organa (7. čl. UUP);
 - organ uporablja Enotni načrt klasifikacijskih znakov za CSD št. 02200-13/2005 z 3. 9. 2007;
 - organ uporablja žig organa, prejemno stampiljko (25. čl. Pravilnika o izvrševanju UUP), stampiljko »kopija enaka izvorniku« (26. čl. Pravilnika o izvrševanju UUP), stampiljko za potrditev dokončnosti in pravnomočnosti (3. čl. Pravilnika o potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov).

V. UGOTOVITVE V NADZORU ZAGOTAVLJANJA DOSTOPA DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

ZDIJZ ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (v nadaljnjem besedilu: organi). (1. člen) Vsak organ je dolžan redno vzdrževati in na primeren način javno objavljati (uradno glasilo organa, svetovni splet ipd.) ter dati na vpogled proslcu po vsebinskih sklopih urejen katalog informacij javnega značaja, s katerimi razpolaga.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava dolžni na svojih spletnih straneh objaviti kontaktne podatke osebe ali oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. (8. člen) Vsak organ določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lahko več organov skupaj določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja. (9. člen) Vsak organ je dolžan posredovati v svetovni splet naslednje informacije javnega značaja:

1. prečiščena besedila predpisov, ki se nanašajo na delovno področje organa, povezana z državnim registrom predpisov na spletu;

2. programe, strategije, stališča, mnenja in navodila, ki so splošnega pomena ali so pomembna za poslovanje organa s fizičnimi in pravnimi osebami oziroma za odločanje o njihovih pravicah ali obveznostih, študije in druge podobne dokumente, ki se nanašajo na delovno področje organa;
3. predloge predpisov, programov, strategij in drugih podobnih dokumentov, ki se nanašajo na delovno področje organa;
4. dokumentacijo na področju javnih naročil ter javnih razpisov za dodelitev sredstev, subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranj iz državnega ali občinskih proračunov;
5. informacije o svoji dejavnosti ter upravnih, sodnih in drugih storitvah;
6. vse informacije javnega značaja, ki so jih prosilci zahtevali najmanj trikrat;
7. druge informacije javnega značaja.

Vsak organ mora omogočiti dostop do informacij iz prejšnjega odstavka brezplačno.

Če za določeno področje obstaja nacionalni namenski portal, organi informacije objavijo na tem portalu.

Določbe tega člena ne veljajo za poslovne subjekte pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava.

Ob objavi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil (v nadaljnjem besedilu: akta), se z namenom zagotavljanja transparentnosti postopka sprejemanja akta posreduje v svetovni splet tudi osebno ime in naziv zunanega strokovnjaka ali firmo in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi akta. (10. člen) Organ je dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. (23. člen)

Upravna inšpektorica je v neposrednem nadzoru pri organu ugotovila (s pojasnili direktorice in naknadno posredovanimi pisnimi pojasnili z dne 8.8.2016), da:

- CSD do sedaj ni prejel zahteve za dostop do IJZ,
- da je pristojna oseba za posredovanje IJZ direktorica CSD, kar je zavedeno v Katalogu IJZ in,
- da se katalog IJZ nahaja na spletni strani Skupnosti centrov za socialno delo, kjer so objavljene tudi informacije za CSD, ker CSD nima svoje spletne strani⁹².

Direktorica CSD je v pripombah z dne 6.10.2016 sporočila, da ima CSD sedaj svojo spletno stran na kateri se nahaja tudi Katalog IJZ. Upravna inšpektorica je informacijo dne 18.10.2016 preverila in ugotovila, da se Katalog IJZ nahaja na spletni strani CSD.

VI. UKREPI

1. Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena ZUP direktorici Centra za socialno delo Slovenske konjice ■

odreja:

- da se seznanijo z ugotovitvami tega inšpekcijskega nadzora in z ugotovitvami seznanijo tudi uradne osebe, ki vodijo in odločajo v upravnih postopkih,
- da v okviru svojih pristojnosti poskrbi:
 - a. na področju vodenja upravnih postopkov
 - da bo iz dokumentov zadev jasno razvidno, kdaj se je začel konkretni upravni postopek,
 - za odpravo nepravilnosti pri obravnavi vlog (vsebinsko pravilna obravnava),
 - da bodo uradne osebe zadeve reševale v okviru instruktivskih rokov,
 - za odpravo ugotovljene nepravilnosti pri izdelovanju vabil,
 - za odpravo pomanjkljivosti glede izdelave zapisnikov,

⁹² To je v skladu z 3. odstavkom 10. člena ZDIJZ.

- , da bodo vsebine uradnega zaznamka in vsebine zapisnika pravilno sestavljene in tudi izdani v skladu z določbami 74. člena ZUP, za odpravo nepravilnosti glede izdelovanja odločb (uvod, izrek, obrazložitev, pouk o pravnem sredstvu, odredbe o vročanju),
- za odpravo nepravilnosti glede vročanja dokumentov v upravnem postopku,
- za odpravo ugotovljene nepravilnosti glede izmenjave podatkov in pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc,
- da bo v upravnih postopkih strankam omogočeno uveljavljanja njihovih procesnih pravic, ki jih imajo na podlagi načela zaslišanja strank v upravnem postopku (9. člen ZUP) ,
- da bodo odpravljene nepravilnosti pri sestavi sklepov o imenovanju izvedencev,
- da bodo odpravljene nepravilnosti glede nalog Strokovnega sveta in Strokovne komisije,
- za odpravo nepravilnosti pri ugotavljanju in potrjevanju dokončnosti in pravnomočnosti upravnih aktov,
- za dodatno strokovno usposabljanje uradnih oseb, ki vodijo upravne postopke,

b.na področju upravnega poslovanja:

- za ustrezno ravnanje z dokumentarnim gradivom (evidentiranje vhodnih, lastnih in izhodnih dokumentov, obveznost evidentiranja povezanih zadev),
- za odpravo nepravilnosti glede poslovanja s prejemno štampljko,
- za odpravo nepravilnosti pri opredeljevanju oziroma določanju pisarniških odredb za vročitev dokumentov,
- za odpravo nepravilnosti pri oblikovanju dokumentov (številka zadeve, številka dokumenta),
- za odpravo pomanjkljivosti pri pridobivanju podatkov iz uradnih evidenc

➤ da o sprejetih ukrepih pisno obvesti Inšpektorat za javni sektor do 18.11.2016, s predloženimi dokazili (detajlno poročilo o tem, na kakšen način je bilo/je poskrbljeno za vse odredjene ukrepe - s prilogami).

➤ Hkrati upravna inšpektorica predlaga:

- smiselno navajanje določbe 224.a člena ZUP⁹³ pod *Pouk o pravnem sredstvu*, saj bi odločbe lahko postale tudi prej izvršljive, stranke pa bi lahko na tej podlagi prej začele z uresničevanjem z odločbo priznanih pravic.

2. Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena ZUP ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak

predlaga:

- da se seznanijo z ugotovitvami tega zapisnika in v okviru svojih pristojnosti sprejme ustrezne ukrepe glede nadaljnjega zakonitega postopanja centrov za socialno delo v primerih:
 - izdaje upravnih aktov iz sistema ISCS/2, da bo le-ta omogočal izdajo zakonitih
 - odločb v skladu z ZUP in materialnimi predpisi (številka odločbe; datum izdelave naj ne bo vezan na vpogled v podatke, sestava odločbe: uvod, izrek, obrazložitev odločb),
 - upravljanja z dokumentarnim gradivom tako, da bo vzpostavljen enoten informacijski
 - sistem za upravljanje z dokumentarnim gradivom za vse centre za socialno delo (ki bo
 - ustrezno povezan z ISCS/2),
- da v okviru svojih pristojnosti poskrbi za ustrezno usposobljenost uradnih oseb na področju upravnega postopanja pri vodenju in odločanju v upravnih postopkih,
- preučitev možnosti za spremembe ZUPJS v delu, ki se nanaša na vročanje in izvršljivost odločb tako, da bo v smeri *demokratske pravne ureditve*⁹⁴ odpravljena vezanost izvršljivosti odločbe na dan odpreme odločbe stranki.

⁹³ Če se pravici do pritožbe odpovedo vse stranke, ki so udeležene v postopku, postane odločba dokončna, ko se pritožbi odpove zadnja stranka.

⁹⁴ Tako tudi P. Kovač, M. Remic v »Izvršljivost pred vročitvijo – tlakovec na poti v pekel neustavnosti, Pravna praksa, GV, 2016, št. 19, str. 6.

Mag. Mateja Jaklič
UPRAVNA INŠPEKTORICA
INŠPEKTORICA SVETNICA

VROČITI:

- Direktorici CSD Slovenske Konjice ■, po e-pošti na naslov: gpcsd.slovk@gov.si
- Ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak, po e-pošti na naslov: gp.mdds@gov.si